

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้ศึกษาได้ศึกษาค้นคว้ารวบรวมเอกสารและงานวิจัยต่างๆ เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของนักเรียนในการเข้าศึกษาต่อ ในโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี ตามหัวข้อที่ครอบคลุมเรื่อง แนวคิดทฤษฎีการตัดสินใจ คุณภาพการบริหาร คุณภาพวิชาการ บรรยากาศสถานศึกษา ความสัมพันธ์กับชุมชน งานกิจการนักเรียน ภูมิหลังและความเป็นมา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

แนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับการตัดสินใจ

ความหมายของการตัดสินใจ

นักวิชาการได้ให้ความหมายการตัดสินใจ ไว้ดังนี้

สุวิมล เพ็ชรสุข (2538 : 81) กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการใช้ความคิดระดับบุคคลในการเลือกที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งบุคคลนั้นคาดว่า จะส่งผลให้ตนสามารถบรรลุเป้าหมายได้สูงสุด

โกวิท กังสนันท์ (2539 : 30) กล่าวว่า การตัดสินใจสะท้อนให้เห็นสถานะที่ผู้ตัดสินใจมีตัวเลือกหลายๆ ตัวและเขาต้องเปรียบเทียบผลที่เกิดจากตัวเลือกต่างๆ ก่อนที่จะตัดสินใจ เพื่อเลือกตัวเลือกใดตัวเลือกหนึ่ง เพื่อลงมือปฏิบัติให้บรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์บางอย่างที่เขาต้องการ

กวี วงศ์พุม (2539 : 94) กล่าวว่า การตัดสินใจ คือการพิจารณาทางเลือกที่ดีที่สุดจากทางเลือกหลายๆ ทาง ผู้นำต้องตัดสินใจด้วยหลักเหตุผล เพื่อให้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงาน ซึ่งการตัดสินใจดังกล่าว จะเกิดประสิทธิภาพสูงสุด

สัมพันธ์ ภูโพนุลย์ (2540 : 114) ได้กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง การเลือกทางปฏิบัติ ซึ่งมีหลายทางเป็นแนวปฏิบัติไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ การตัดสินใจนี้อาจเป็นการตัดสินใจที่จะกระทำการสิ่งใดสิ่งหนึ่งหรือหลายสิ่งหลายอย่าง เพื่อความสำเร็จตรงตามที่ตั้งเป้าหมายไว้

พยอม วงศ์สารศรี (2542 : 94) กล่าวว่า การตัดสินใจ คือกระบวนการเลือกแนวทางปฏิบัติที่คิดว่ามีความเหมาะสมมาใช้ในสถานการณ์หรือปัญหาต่างๆ

สุรสิทธิ์ แก้วใจ (2542 : 10) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึงกระบวนการในความคิดอย่างมีเหตุผล เพื่อพิจารณาเลือกทางปฏิบัติจากหลายทางเลือก โดยผู้ตัดสินใจประเมินค่าทางเลือกนั้นแล้วว่า เป็นทางเลือกที่ปฏิบัติแล้วสามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ได้มากที่สุด จากความหมายที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า การตัดสินใจ หมายถึงกระบวนการคิดวิเคราะห์ ในการเลือกสิ่งที่ดีที่สุดที่จะกระทำอย่างใดอย่างหนึ่ง ที่ขึ้นอยู่กับปัจจัยและเหตุผล บนฐานความพอใจ โดยขึ้นอยู่กับฐานความคิดและสติปัญญาของแต่ละบุคคล เพื่อเลือกตัวเลือกใดตัวเลือกหนึ่ง ปฏิบัติแล้วบรรลุเป้าหมายและวัตถุประสงค์ให้ได้มากที่สุด

ขั้นตอนในการตัดสินใจ

มีนักวิชาการกล่าวถึงเกี่ยวกับขั้นตอนการตัดสินใจ ไว้ดังนี้

วรรณ พรหมบุรมย์ (2540 :50) กล่าวว่า การตัดสินใจ จะเกิดขึ้นจะต้องมีขั้นตอนดังนี้ คือ

1. การเข้าใจกระบวนการตัดสินใจ ในการเลือกที่จะทำอะไรก็ตามที่ใช้การตัดสินใจซึ่งจะต้องเสี่ยง แต่การเสี่ยงดังกล่าวนี้จะต้องมีหลักการ คือ มีการศึกษาตนเอง ตั้งแต่การรับรู้เรื่องของตนเอง มีการหาทางเลือกและมีการสำรวจอาชีพตนเอง
2. การรู้จักตนเอง เป็นการศึกษาและเข้าใจความคิด ความรู้สึกการกระทำของตน รู้เหตุ รู้ผล มองตนในแง่ดี มองผู้อื่นในแง่ดี รักตนเอง รักผู้อื่น มองเห็นคุณค่าในตนเองและผู้อื่น
3. การมีความรู้เรื่องการพัฒนาเพื่ออาชีพ คือ มีความรู้ในเรื่องการพัฒนาไปสู่ความสำเร็จในชีวิต ซึ่งหมายถึง ความสำเร็จในอาชีพ นักการศึกษากล่าวว่าการที่จะทำให้คนประสบความสำเร็จในอาชีพควรคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้ คือ
 - 3.1 มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ ทุกชีวิตต้องตื่นตัวยอมรับและมองหาทักษะใหม่
 - 3.2 ถามใจตนเองดูก่อนว่าเรามีค่านิยม ความสามารถมีความต้องการหรือไม่
 - 3.3 มุ่งสู่เส้นทาง มองหาสิ่งที่เป็นไปได้ ซึ่งตรงกับศักยภาพที่แท้จริงของตนเอง
 - 3.4 ศึกษาค้นคว้าอย่างต่อเนื่อง หาสิ่งที่เหมาะสมกับชีวิตตนทุกรูปแบบ
 - 3.5 ขอความร่วมมือจากทุกฝ่าย สอบถามผู้รู้

มานี ผลอนันต์ (2541 : 23) กล่าวว่า กระบวนการตัดสินใจหมายถึง กระบวนการเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดทางเลือกเดียวโดยใช้เหตุผล ประสบการณ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลองค์ประกอบต่างๆ ในการตัดสินใจเป็นลำดับขั้น เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริง

พยอม วงศ์สารศรี (2542 : 99) ได้กล่าวถึงกระบวนการ ตัดสินใจมีองค์ประกอบ 3
ขั้นตอน คือ

1. ขั้นตอนการวิเคราะห์ปัญหา (Problem Analysis phase)
2. ขั้นตอนการทำการตัดสินใจ (Decision Making Phase)
3. ขั้นตอนของการปฏิบัติ (Implementation Phase)

ชาญชัย อัจฉินสมาจาร (2538 :108) ได้กล่าวถึง กระบวนการ ตัดสินใจที่ดีมี
ขั้นตอนดังนี้

1. ตื่นตัวต่อปัญหาที่จะเกิดขึ้น
2. ระบุปัญหาอย่างชัดเจน
3. การวิเคราะห์ปัญหาอย่างเป็นระบบ
4. การแก้ปัญหา

สมคิด บางโม (2541 : 181) กล่าวไว้ว่า การตัดสินใจจะให้เกิดประโยชน์สูงสุด
และไม่ผิดพลาด ควรต้องจะดำเนินการเป็นขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. การหาข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ กระบวนการรวบรวมข่าวสาร ข้อมูล
ต่างๆ จากสภาพแวดล้อมหรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับปัญหา นำมาวิเคราะห์เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการ
ตัดสินใจ

2. คาดคะเนผลที่จะเกิดขึ้นในอนาคต
3. การพิจารณาแนวทางปฏิบัติที่จะนำไปใช้รวมทั้งการวิเคราะห์และประเมินค่า
สำหรับแนวทางปฏิบัตินั้นๆ

4. เลือกแนวทางปฏิบัติที่จะเกิดประโยชน์สูงสุด
5. ตัดสินใจสั่งการให้ปฏิบัติ
6. วัดผลการปฏิบัติ โดยนำไปเปรียบเทียบกับคาดคะเนที่ตั้งไว้ตั้งแต่ต้น
จะเห็นได้ว่า กระบวนการและขั้นตอนในการตัดสินใจ ย่อมขึ้นอยู่กับการใช้
สติปัญญา วิเคราะห์ คิดไตร่ตรองปัญหาอย่างมีเหตุผล มีวิธีการที่เหมาะสมสอดคล้องกับ
สถานการณ์ รวบรวมทางเลือกและวิเคราะห์ข้อมูลอย่างรอบครอบบนพื้นฐานของความชอบความ
พอใจ ก่อนตัดสินใจเลือกแนวทางปฏิบัติที่ดีที่สุด

ดังนั้นในการตัดสินใจของนักเรียน นักเรียนต้องใช้กระบวนการคิด วิเคราะห์
พิจารณาไตร่ตรองอย่างรอบคอบ รวบรวมทางเลือกความสำคัญ ความพึงพอใจ ในการตัดสินใจ
ที่จะเลือกโรงเรียนที่ดีที่สุดให้กับตนเอง สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ การตัดสินใจ หมายถึง

นพพงษ์ บุญจิตราดุล (2527 : 4) กล่าวถึง การบริหารการศึกษาว่าหมายถึง กิจกรรมต่างๆ ที่หลายบุคคลร่วมมือกันดำเนินการเพื่อการพัฒนาสมาชิกของสังคมในทุกๆ ด้าน นับตั้งแต่บุคลิกภาพ ความรู้ ความสามารถ พฤติกรรม และคุณธรรม เพื่อให้มีค่านิยมตรงกับ ความต้องการของสังคม

จะเห็นได้ว่า ความหมายของการบริหารการศึกษาของนักวิชาการ ที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่าเป็นการดำเนินการของกลุ่มบุคคล เพื่อพัฒนาสมาชิกของสังคมให้มีความเจริญงอกงามในด้านต่างๆ เพื่อให้เป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ดังนั้นการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาให้ได้มาตรฐาน ผู้บริหารจึงมีความสำคัญต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา จากคำกล่าวของ พยอมวงศ์สานศรี (2542 : 189) กล่าวว่า ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาจะมีความสำคัญต่อสถานศึกษา เป็นผู้ที่เอื้ออำนวยให้การทำงานของบุคลากรทุกฝ่ายประสบความสำเร็จ ซึ่งคุณสมบัติของผู้บังคับบัญชาที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้ มีความเข้าใจความเป็นมนุษย์ มีปฏิภาณไหวพริบดี มีความสามารถในการประสานงานและตัดสินใจได้อย่างชาญฉลาด มีทักษะในการเป็นผู้นำที่ดี มีความซื่อสัตย์และรับผิดชอบต่อคำสั่ง มีอารมณ์มั่นคง ไม่เคร่งครัดต่ออำนาจหน้าที่อย่างเป็นทางการจนเกินไป และมีทักษะทางเทคนิค (Technical Skill)

ดังนั้นการบริหารการศึกษาเพื่อให้ประสบความสำเร็จ ต้องคำนึงถึงเป้าหมายและความต้องการของสังคมอยู่เสมอ การจัดระบบการศึกษาปัจจุบันนี้ไม่ว่าระดับชาติ ระดับท้องถิ่น หรือระดับโรงเรียน มีหลักการทั่วไป 10 ประการ (นวลอนงค์ นวลเขียว, 2537:19 – 20)

1. ครูจะต้องมีโอกาสรู้จักเด็กที่ตนสอนอย่างทั่วถึงทุกคน และครูจะต้องทราบความจำเป็นหรือความต้องการ ปัญหา ข้อจำกัด และความสามารถเฉพาะคนของเด็กแต่ละคนที่ครูสอนด้วย
2. การจัดการศึกษาไม่ว่าจะเป็นระดับชาติ ระดับท้องถิ่น หรือระดับโรงเรียน จะต้องยึดหลักการว่าเด็กทุกคนจะมีโอกาสเท่าเทียมที่จะเข้าโรงเรียนได้ และมีโอกาสเท่าเทียมกันที่จะเรียน
3. การจัดการบริหารโรงเรียนต้องให้เหมาะสมกับปรัชญา วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของการศึกษา
4. การจัดโรงเรียนต้องยึดหลักการ จะทำให้เด็กทุกคนในโรงเรียนอยู่ในโรงเรียนได้ด้วยความอ่อนใจเหมือนอยู่บ้าน
5. การจัดโรงเรียนจะต้องเปิดโอกาสให้เด็กได้ดำเนินชีวิตแบบประชาธิปไตย และควรมีการฝึกอบรมให้มีความรู้สึกรู้จักคิด และความนิยมในวิถีประชาธิปไตย

6. การจัดโรงเรียนให้โอกาสเด็กได้ใช้ความรู้ที่ได้เรียนมาทุกๆ วิชาผสมผสานกัน
7. การบริหารโรงเรียนยึดหลักการสำคัญอย่างหนึ่ง คือ ให้ครูระลึกอยู่เสมอว่า ครูมีหน้าที่ส่งเสริมและช่วยเหลือให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเติบโตในทุกๆด้านพร้อมๆ กัน
8. การจัดโรงเรียนต้องเปิดโอกาสให้มีความคล่องตัวเพื่อเปลี่ยนแปลง ปรับปรุงแก้ไขได้เสมอ
9. การจัดเด็กเข้าชั้นหรือการแบ่งหมู่ แบ่งกลุ่มนักเรียน ต้องเคารพคตินิยมของไทยที่ว่าเด็กไทยทุกคนมีความสำคัญทัดเทียมกัน
10. โรงเรียนควรเปิดโอกาสให้ครูได้ใช้ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ทั้งหมดเพื่อการสอนมีประสิทธิภาพจริงๆ

บทบาทสำคัญของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

บทบาทสำคัญของผู้บริหารสถานศึกษา Nasavik (อ้างถึงใน ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ 2544 : 12 -13) ได้กำหนดไว้ดังนี้

1. เป็นผู้กำหนดทิศทาง (Direction Setter) หมายถึง การเป็นกำหนดนโยบาย แนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อเป็นไปตามจุดหมายของสถานศึกษา
2. เป็นผู้กระตุ้นการเป็นผู้นำ (Leader Catalyse) หมายถึง การเป็นผู้นำในด้านต่างๆ ของสถานศึกษา เป็นผู้มีอิทธิพลและจูงใจให้ผู้อื่นคล้อยตาม
3. เป็นนักวางแผน (Planner) เป็นผู้วางแผนทั้งระยะสั้นและระยะยาว ร่วมกับคณะกรรมการของสถานศึกษา
4. เป็นผู้ตัดสินใจ (Decision Maker) เป็นผู้ตัดสินใจการบริหารในสถานศึกษา
5. เป็นนักจัดองค์การ (Organizer) เป็นผู้กำหนดโครงสร้างการบริหารงานในสถานศึกษา
6. เป็นผู้จัดการเปลี่ยนแปลง (Change Manager) เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง การจูงใจในการเปลี่ยนแปลง
7. เป็นผู้ประสานงาน (Coordinator) เป็นผู้ประสานงานกับหน่วยงานต่างๆ ในสถานศึกษา
8. เป็นผู้สื่อสาร (Communicator) เป็นผู้ที่บุคลากรในสถานศึกษาติดต่อและประสานสัมพันธ์กับหน่วยงานต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา
9. เป็นผู้แก้ความขัดแย้ง (Conflict Manager) เป็นผู้คอยแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างบุคลากรและกลุ่มภายในสถานศึกษา

10. เป็นผู้แก้ปัญหา (Problem Manager) เป็นผู้นำในการแก้ปัญหาต่างๆ ของสถานศึกษา
 11. เป็นผู้จัดระบบงาน (System Manager) เป็นผู้นำในการจัดระบบงาน และการพัฒนาสถานศึกษา
 12. เป็นผู้บริหารการเรียนการสอน (Instructional Manager) เป็นผู้นำทางด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนและการบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา
 13. เป็นผู้บริหารบุคคล (Personal Manager) เป็นผู้สรรหา คัดเลือก รักษาและพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษา
 14. เป็นผู้บริหารทรัพยากร (Resource Manager) เป็นผู้นำทรัพยากร ทั้งทรัพย์สินสิ่งของ และบุคคลมาใช้ให้เกิดประโยชน์และมีประสิทธิภาพสูง
 15. เป็นผู้ประเมิน (Appraiser) เป็นผู้ประเมินผลการทำงาน และโครงการต่างๆ ของสถานศึกษา
 16. เป็นประธานในพิธี (Ceremonial Head) เป็นผู้นำด้านการจัดงาน และพิธีการต่างๆ ของหน่วยงาน ทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา
 17. เป็นผู้สร้างความสัมพันธ์กับชุมชน (Public Relater) เป็นผู้นำในการสร้างความสัมพันธ์กับหน่วยงานภายนอก การประชาสัมพันธ์ การติดต่อประสานงาน รวมทั้งการให้บริการวิชาการแก่หน่วยงานอื่นๆ
- เมตต์ เมตต์การุญจิต (2547:169) ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องทำความเข้าใจกับบทบาทหน้าที่ของตนเองเสียก่อนที่จะบริหารใดๆ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดบทบาทและหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาไว้ดังนี้

1. งานวิชาการ
2. งานบุคลากร
3. งานด้านงบประมาณ
4. งานบริหารงานทั่วไป
5. งานกิจการนักเรียน
6. งานความสัมพันธ์กับชุมชน
7. งานธุรการ
8. งานอาคารสถานที่

สวัสดี กาญจนสุวรรณ (2542 :17) วิเคราะห์ความมุ่งหวังของผู้ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารการศึกษา ตามภารกิจที่ผู้บริหารสถานศึกษาควรรับผิดชอบ การวิจัยของศูนย์พัฒนาการบริหารการศึกษาประจำภาคใต้ของสหรัฐอเมริกา พบว่า ภารกิจสำคัญ ที่พึงประสงค์ในการบริหารการศึกษามี 8 ด้าน คือ

1. การพัฒนาหลักสูตรและการสอน
2. กิจกรรมนักเรียน
3. ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
4. บุคลากรของโรงเรียน
5. อาคารสถานที่
6. ยานพาหนะ
7. การจัดระบบงาน
8. ธุรการและการเงิน

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนมัธยมศึกษา มีบทบาทสำคัญในการกำหนดนโยบาย เป้าหมาย วัตถุประสงค์ และวางแผน โรงเรียนเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย ซึ่งจะต้องนำและกระตุ้นบุคลากร ตลอดจนการประสานงานในโรงเรียน ตลอดจนการบริหารทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์ และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

กระบวนการการบริหารสถานศึกษา

Gulick and Urwick. (1937 อ้างถึงใน เทศ แก้วกลีกรม, 2538 : 34 -35)
ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการบริหารที่เรียกว่า POSDCORB ดังนี้

1. การวางแผน (Planning) หมายถึงการกำหนดวิธีการปฏิบัติงานไว้ล่วงหน้า และกำหนดเป้าประสงค์ที่แน่นอน หลักสำคัญของการวางแผนมี 3 ประการ คือ

- 1.1 การวางแผนงานต้องสอดคล้องกับนโยบาย
- 1.2 การวางแผนต้องอาศัยหลักวิชาหรือความรู้ทางวิชาการ
- 1.3 การวางแผนต้องอาศัยข้อมูล เพื่อให้กำหนดวิธีการได้อย่างถูกต้องและมี

เหตุผล

2. การจัดองค์การ (Organizing) หมายถึง การจัดโครงสร้างของการบริหารตามลำดับขั้นของการบังคับบัญชา กำหนดอำนาจหน้าที่ตามตำแหน่งต่างๆ และแบ่งความรับผิดชอบของแต่ละตำแหน่ง การจัดองค์การอาจจัดเป็นหน่วยงานหลัก (Line) หน่วยงานที่ปรึกษา (Staff) และหน่วยงานให้ความช่วยเหลือ (Auxiliary)

3. การจัดคนเข้าทำงาน (Staffing) หมายถึง หลักการบริหารบุคคล ได้แก่ การจัดบุคคลที่มีความรู้ความสามารถเข้าทำงานในเวลาอันเหมาะสม ดังคำกล่าวทางหลักการบริหารว่า Put the right man to the right job at the right time การจัดคนเข้าทำงานยังหมายถึงการบำรุงขวัญ การพิจารณาความดีความชอบของผู้ปฏิบัติงานด้วย

4. การสั่งการ (Directing) หมายถึง กระบวนการการวินิจฉัยสั่งการของผู้บริหาร พร้อมทั้งการติดตามดูแลปฏิบัติงานให้เข้าไปตามเป้าหมาย การควบคุมยังรวมถึงการให้คำแนะนำ หรือการนิเทศงานของผู้บริหารด้วย

5. การประสานงาน (Coordinating) หมายถึง การติดต่อสร้างความสัมพันธ์ให้เกิดขึ้นในหน่วยงานต่างๆ ตามโครงสร้างของงาน เพื่อให้การทำงานมีประสิทธิภาพสูง ไม่ทำงานซ้ำซ้อนหรือขัดแย้งกัน การทำงานให้ผสมกลมกลืนกันในหน่วยงานต่างๆ ทำให้ผลงานตรงตามเป้าหมาย การประสานงานเป็นกิจกรรมที่ทุกหน่วยงานจะต้องกระทำ เพราะการประสานงานช่วยให้การปฏิบัติภารกิจแต่ละขั้นตอนดำเนินไปอย่างราบรื่น

6. การรายงาน (Reporting) หมายถึง การรายงานผลการปฏิบัติงานจากหน่วยงานต่างๆ รวมทั้งการประชาสัมพันธ์ภายในหน่วยงาน การเสนอรายงานช่วยให้ผู้บังคับบัญชาทราบความก้าวหน้าของงานทุกระยะทำให้สะดวกแก่การประสานงานในองค์การ

7. การจัดทำงบประมาณ (Budgeting) หมายถึง การจัดทำงบประมาณการเงิน การใช้จ่ายเงิน การควบคุมบัญชีและตรวจสอบบัญชี หน้าที่สำคัญของผู้บริหารในด้านการงบประมาณเกี่ยวข้องกับการจัดเตรียมของอนุมัติงบประมาณ การพิจารณาให้ความเห็นชอบงบประมาณใช้จ่ายเงินตามงบประมาณและการตรวจสอบใช้จ่าย

จากการให้ความหมายของนักวิชาการเกี่ยวกับกระบวนการบริหารสถานศึกษา เป็นวิธีการในการบริหารหรือลำดับรายการในการบริหาร ดังนั้น กระบวนการบริหารสถานศึกษา จึงเป็นสิ่งที่นักเรียนพิจารณาในการตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อในโรงเรียนที่มีกระบวนการบริหารสถานศึกษาที่ดี

ดังนั้นกระบวนการบริหารสถานศึกษา เป็นการบริหารในรูปแบบ POSDCORB ซึ่งเป็น หลักการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษา ที่ต้องนำมาปฏิบัติเพื่อให้สถานศึกษาเกิด ประสิทธิภาพในการบริหาร ซึ่งเป็นสิ่งที่นักเรียนพิจารณาในการตัดสินใจเข้าศึกษาต่อใน สถานศึกษาที่มีกระบวนการบริหารที่ดีมีประสิทธิภาพ

ขอบข่ายการบริหาร และการจัดการศึกษา

สมิท และคณะ (อ้างถึงใน สวัสดิ์ กาญจนสุวรรณ,2542:17) ได้จำแนกขอบข่ายการบริหารการศึกษา เป็น 7 ส่วน คือ

1. งานวิชาการ 40 %
2. งานบริหารงานบุคคล 20%
3. งานกิจการนักเรียน 20%
4. งานการเงิน 5%
5. งานอาคารสถานที่ 5%
6. งานสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน 5%
7. งานธุรการอื่นๆ 5%

ขอบข่ายของงานบริหาร โรงเรียนเป็นกรอบที่จะทำให้ทราบภารกิจของโรงเรียน การให้ความสำคัญของงานแต่ละงาน ที่ได้กำหนดงานบริหารโรงเรียนไว้ 6 งาน คือ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่ งานความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

Campbel (1971 : 23 อ้างจาก เทศ แก้วกสิกรรม,2545 : 38) แบ่งงานบริหารโรงเรียนออกเป็น 6 ประการ คือ

1. งานด้านหลักสูตรและการสอน
2. งานบริหารบุคลากรทางการสอน
3. งานบริการนักเรียน
4. งานด้านอาคารสถานที่
5. งานด้านงบประมาณและธุรการ
6. งานสัมพันธ์กับชุมชน

พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 39 กำหนดให้กระทรวงศึกษาธิการ กระจายอำนาจบริหารและการจัดการศึกษาทั้งทางด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารส่วนบุคคล และบริหารทั่วไป และมาตรา 34 ของ พ.ร.บ.บริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ กำหนดไว้ว่า การแบ่งส่วนราชการในสถานศึกษาเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการเขตพื้นที่กำหนด และเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดไว้ในกระทรวง ซึ่งกฎกระทรวงได้กำหนดไว้ว่า สถานศึกษาอาจแบ่งส่วนราชการเป็น 3 กลุ่มงานคือ กลุ่มอำนวยการ จัดการศึกษาและพัฒนาวิชาการ และกลุ่มกิจการนักเรียนและชุมชนสัมพันธ์ แต่เดิมการแบ่งงานของโรงเรียนมี 6 งานคือ งานวิชาการ งานธุรการ การเงิน งานกิจการนักเรียน งานบริหารงานบุคคล งานอาคารสถานที่ และงานสัมพันธ์

ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ซึ่งแนวทางการบริหารโรงเรียน สามารถแบ่งงานในโรงเรียนตามสภาพความเหมาะสมของพื้นที่ และระเบียบกฎหมายที่เกี่ยวข้อง แยกตามขอบข่ายและภาระกิจการบริหาร และการจัดการศึกษาทั้ง 4 ด้านดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546 :10)

1. การบริหารงานวิชาการ เป็นการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวัดผล ประเมินผลและเทียบโอนผลการเรียน การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพ และการส่งเสริมและสนับสนุนวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน และสถาบันที่จัดการศึกษา
2. การบริหารงบประมาณ เป็นการจัดทำและเสนอของบประมาณ การจัดสรรงบประมาณ การตรวจสอบ ติดตาม ประเมินผล และรายงานผลการใช้เงินและผลการดำเนินงาน การบริหารการเงิน การบริหารบัญชี การบริหารพัสดุและสินทรัพย์
3. การบริหารงานบุคคล เป็นการวางแผนอัตรากำลังและกำหนดตำแหน่ง การสรรหาและการบรรจุแต่งตั้ง การสร้างเสริมประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการ วินัยและการรักษา วินัย และการออกจากราชการ
4. การบริหารงานทั่วไป เป็นการดำเนินการธุรกิจ งานเลขานุการคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน การพัฒนาระบบเครือข่ายสารสนเทศ การประสาน การจัดระบบบริหารงานบริการสาธารณะ และงานที่ไม่ได้ระบุไว้ในงานอื่น

สรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารสถานศึกษามีภารกิจหลักในการบริหารในอดีต มี 6 ภารกิจหลัก ได้แก่ งานวิชาการ งานกิจกรรม งานธุรการ งานการเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่ และงานความสัมพันธ์กับชุมชน ในปัจจุบันตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม พุทธศักราช 2545 ได้กำหนด ขอบข่ายการบริหารโรงเรียน เป็น 4 ฝ่าย ได้แก่ ฝ่ายวิชาการ ฝ่ายบริหารงานบุคคล ฝ่ายงบประมาณ ฝ่ายบริหารงานทั่วไป จากงานวิจัย (สมิต แดงอำพันธ์, 2548 : บทคัดย่อ) ศึกษาวิจัย เรื่อง ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานศึกษาต่อระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนหัวหินวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้านบุคลากร ในภาพรวม พบว่า ผู้ปกครองให้ความสำคัญด้านบุคลากร ในระดับมาก เกี่ยวกับเรื่อง การบริหารและครู มีคุณธรรม มีความรักเอื้ออาทร เอาใจใส่ดูแลนักเรียนอย่างสม่ำเสมอเป็นลำดับแรก จะเห็นว่าผู้ปกครองให้ความสำคัญคาดหวัง กับผู้บริหารในการบริหารจัดการ โรงเรียนให้เป็นไปได้ตามที่นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน ต้องการ

คุณภาพการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา

งานวิชาการถือเป็นหัวใจสำคัญในการจัดการศึกษา พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545 มุ่งกระจายอำนาจในการบริหารงาน วิชาการให้สถานศึกษามากที่สุดในยุคปฏิรูปการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ความ เข้าใจและทักษะเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ โดยเฉพาะในเรื่องการบริหารหลักสูตรและ กระบวนการจัดการเรียนรู้ โรงเรียนที่ประสบความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหาร จะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการทั้งด้านหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และการ นิเทศการศึกษา ขอบข่ายการบริหารงานวิชาการ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล มี 12 ด้าน ได้แก่ (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 35 อ้างถึงใน ชัชชนม์ เพชรรัตน์ :2551 :36)

1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา
2. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้
3. การวัดผลประเมินผล และเทียบโอนผลการเรียน
4. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา
5. การพัฒนาในเรื่องนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
6. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้
7. การนิเทศการศึกษา
8. การแนะแนวการศึกษา
9. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา
10. การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน
11. การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถาบันอื่น
12. การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงาน

และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2542 : 5) ได้กล่าวเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการ เป็นงานหลักของสถานศึกษาและมีขอบเขตค่อนข้างกว้าง โดยจะแบ่งเป็นขั้นตอนของกระบวนการ ในการบริหารงานวิชาการ ได้ดังนี้

1. ขั้นตอนดำเนินการ เป็นการกำหนดนโยบายและวางแผนด้านวิชาการ โดยมีงาน
 - 1.1 จัดทำแผนงานวิชาการให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
 - 1.2 จัดสภาพงานวิชาการและวิธีการทำงาน
 - 1.3 จัดครู อาจารย์เข้าสอน

ต่อไปนี้เป็น

- 1.4 จัดทำโครงการสอน
- 1.5 จัดทำปฏิทินการปฏิบัติงาน
- 1.6 จัดตารางสอน
- 1.7 ปฐมนิเทศ
- 1.8 การลงทะเบียนเรียน
2. **ขั้นดำเนินงาน** เป็นการจัดและดำเนินงานรวมทั้งการควบคุมดูแลให้ปฏิบัติตามแผนที่วางไว้
 - 2.1 การดำเนินงานการสอนตามหลักสูตร โดยการดูแลให้การสอนเป็นไปตามโครงการสอนในแต่ละวิชา เป็นการนำไปสู่การปฏิบัติ
 - 2.2 การดำเนินงานเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางวิชาการ ได้แก่ การจัดโครงการสอนซ่อมเสริม การจัดชุมนุมต่างๆ ลูกเสือและเนตรนารี มีการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ การให้คำปรึกษาต่างๆ และจัดให้มีห้องสมุดโรงเรียนเพื่อเป็นแหล่งค้นคว้า
 - 2.3 งานเกี่ยวกับการบริการ การส่งเสริมให้มีการให้บริการเกี่ยวกับสื่อการสอน เพื่อช่วยให้ครูในด้านการสอนและอุปกรณ์ต่างๆ มีการจัดรวบรวมเอกสารคำสอน คู่มือครูรวมทั้งการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ
3. **ขั้นส่งเสริมและติดตามผลในด้านวิชาการ** เพื่อให้ได้มาตรฐานของงานวิชาการ

ผู้บริหารควรมีการส่งเสริม ปรับปรุง พัฒนา และประเมินผลงานด้านวิชาการ ดังนี้

 - 3.1 ส่งเสริมให้ครู อาจารย์ได้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ
 - 3.2 สนับสนุนให้มีการปฏิบัติตามมาตรฐานทางวิชาการ
 - 3.3 เริ่มและสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานด้านวิชาการ
 - 3.4 จัดบรรยากาศทางวิชาการในสถานศึกษา เช่น การจัดกิจกรรม ที่ส่งเสริมทางด้านวิชาการ
 - 3.5 จัดให้มีที่คณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ
 - 3.6 ส่งเสริมให้มีการเข้าร่วมประชุมสัมมนาฝึกอบรม เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนความรู้และเพิ่มพูนความรู้ทางวิชาการ

ในการบริหารงานวิชาการ เป็นหน้าที่ของครูและผู้บริหารทุกคน ในโรงเรียนที่จะต้องรับผิดชอบร่วมกัน เป็นภารกิจหลักของโรงเรียน เกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ดังต่อไปนี้

 1. นโยบาย วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของโรงเรียน
 2. การบริหารหลักสูตร
 3. การจัดการเรียนการสอน

4. การนิเทศการเรียนการสอน การพัฒนาครู
5. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร
6. การจัดและการอำนวยความสะดวกในด้านสื่อการเรียนการสอน
7. งานห้องสมุด โรงเรียน
8. งานแนะแนวโรงเรียน
9. การประเมินผลงานวิชาการของโรงเรียน

กิติมา ปรีดีดิลก (2532:48) ได้กล่าวถึงหลักการที่สำคัญร่วมกันที่ควรนำไปปฏิบัติ

ในการบริหารงานด้านวิชาการ พอสรุปได้ดังนี้

1. จัดทำแผนงานวิชาการที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์หรือ นโยบายหลัก
2. การบริหารงานวิชาการมุ่งการร่วมมือกันทำงาน
3. ควรกระจายอำนาจและความรับผิดชอบให้ผู้ปฏิบัติ
4. ควรส่งเสริมผู้ร่วมงานให้ปรับปรุงตนเองด้านวิชาการ
5. ริเริ่มสร้างสรรค์ในการปรับปรุงงานวิชาการ
6. ผู้บริหารควรใช้เทคนิคการส่งเสริมคนอื่นมากกว่าการสอนคนอื่น
7. มีการให้ขวัญกำลังใจในการทำงาน
8. ควรมีคณะกรรมการที่ปรึกษาทางวิชาการ
9. ให้ครูเข้าใจวัตถุประสงค์และจุดมุ่งหมายของการสอน
10. ติดตามและประเมินผลงาน

ขอบข่ายงานวิชาการ

งานด้านหลักสูตร

หลักสูตรทางการเรียนการสอนเป็นเรื่องมีในการกำหนดทิศทางทางวิชาการของโรงเรียน เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณภาพที่ดีและสามารถดำรงตนอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข หลักการจัดงานด้านหลักสูตรจะต้องให้มีความสอดคล้องตามนโยบายการจัดการศึกษาของประเทศ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ซึ่งได้กำหนดหลักการจัดหลักสูตรขั้นพื้นฐานไว้ดังนี้

1. เป็นการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติมุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับ

สากล

2. เป็นการศึกษาเพื่อประชาชน ที่ประชาชนทุกคนจะได้รับการศึกษาอย่างเสมอ

ภาคและเท่าเทียมกัน โดยสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

3. ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาและเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต โดยถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด สามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพ
4. เป็นหลักสูตรที่มีโครงสร้างยืดหยุ่นทั้งด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้ เป็นหลักสูตรที่จัดการศึกษาได้ทุกรูปแบบ ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมาย สามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้ และประสบการณ์

ด้านกิจกรรมการเรียนการสอน

Gagne (1968 : 93-114) ได้กล่าวถึงการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องมีลำดับขั้นตอนที่สำคัญ ๆ ดังนี้

1. ได้รับความสนใจของผู้เรียนให้เกิดขึ้นก่อน
2. แจ้งให้ผู้เรียนทราบถึงจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอน
3. ทบทวนถึงสิ่งที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปแล้ว
4. เสนอสิ่งเร้าในการเรียนการสอน
5. ให้แนวทางในการเรียนการสอน
6. ให้ผู้เรียนได้แสดงพฤติกรรมที่แสดงว่าได้เกิดการเรียนรู้ขึ้นแล้วออกมา
7. แจ้งผลการแสดงพฤติกรรมกลับไปให้ผู้เรียนทราบเพื่อแก้ไข
8. ประเมินผลพฤติกรรม
9. ช่วยให้ผู้เรียนได้จดจำสิ่งที่เรียนรู้ไปแล้ว และสามารถถ่ายโยงไปสู่สิ่งที่จะเรียนรู้ใหม่ได้

Kibler (1974 : 73-79) ได้เสนอแนะหลักการในการจัดการเรียนการสอนเอาไว้ 10 ขั้นตอน ได้แก่

1. การเตรียมตัวก่อนการเรียนรู้ ก่อนที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่นั้นผู้เรียนควรจะได้มีความรู้อันถือว่าเป็นพื้นฐานที่จำเป็นก่อนแล้ว และผู้เรียนควรจะได้รับ การ “อุ่นเครื่อง” เสียก่อน
2. การจูงใจ ผู้เรียนจะเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพถ้าพวกเขามีความสนใจในสิ่งที่ถูกนำมาให้เขาเรียน การเลือกเนื้อหาที่อยู่ในความสนใจของผู้เรียน และหรือการให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการวางแผนกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้จะเพิ่มความสนใจให้แก่ผู้เรียน
3. การให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสเห็นพฤติกรรมปลายทางเป็นแบบอย่างการให้ผู้เรียน ได้มีโอกาสเห็นตัวอย่างพฤติกรรมที่ถือว่าเป็นประสิทธิผลสำเร็จหรือน่าพอใจ
4. การตอบสนองอย่างมีชีวิตชีวา การกระทำกิจกรรมต่างๆ ในชั้นเรียนควรเป็นเรื่องของผู้เรียนเป็นหลัก

5. การแนะนำ ในการแสดงพฤติกรรมที่เป็นการเรียนรู้ใหม่นั้น ผู้เรียนควรจะ
ได้รับคำแนะนำช่วยเหลือจนกระทั่งเขาสามารถแสดงพฤติกรรมนั้นได้เอง

6. การฝึกปฏิบัติ ในการเรียนการสอนนั้น ผู้เรียนควรจะได้รับโอกาสที่จะฝึก
ปฏิบัติพฤติกรรมต่างๆ ที่เรียนรู้ใหม่บ่อยๆ

7. การแจ้งผลกลับไปให้ทราบ ในการแสดงพฤติกรรมที่เป็นการเรียนรู้ใหม่แต่ละ
ครั้งนั้น ผู้เรียนควรจะได้รับทราบผลของการแสดงพฤติกรรมหรือการปฏิบัติงานของเขาโดยทันที

8. การจัดลำดับขั้นตอนการเรียนรู้ ในการเรียนการสอนนั้นเนื้อหาวิชาควรถูก
นำมาจัดในลักษณะที่จะให้ผู้เรียนจากง่ายไปหายาก

9. ความแตกต่างระหว่างบุคคล เนื่องจากว่าผู้เรียนแต่ละคนนั้นมีความแตกต่างกัน
ในด้านวิธีการเรียนรู้และอัตราในการเรียนรู้ ฉะนั้นประสบการณ์การเรียนรู้ที่จัดให้แก่ผู้เรียนจึง
ต้องจัดในลักษณะที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ด้วยวิธีการที่เขาถนัด และในอัตราที่
เหมาะสมกับความสามารถ

10. พฤติกรรมการสอนในชั้นเรียน ผู้สอนต้องระลึกอยู่เสมอว่า ทักษะในการ
กระตุ้นความสนใจ การอธิบาย การให้คำแนะนำ การใช้ตัวเสริมแรง ตลอดจนการบริหาร
ห้องเรียน ล้วนแต่มีผลทำให้การเรียนการสอนกำหนดวิธีสอนในแต่ละวิชา และแต่ละชั่วโมง

สรุปได้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีความรู้ความเข้าใจและทักษะเกี่ยวกับการ
บริหารงานวิชาการ มีขั้นตอน และขอบข่าย การบริหารงานวิชาการ เพื่อให้โรงเรียนที่ประสบ
ความสำเร็จในการบริหารงานวิชาการ ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการทั้งด้านหลักสูตร การ
เรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และการนิเทศการศึกษา

จะเห็นว่า งานวิชาการเป็นงานที่สำคัญที่สุด และเป็นงานที่เกี่ยวกับการเรียนการ
สอนนักเรียนโดยตรง ได้แก่ งานด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตร ไปใช้ งานด้านการเรียนการ
สอน ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนและครู จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับขอบข่ายงานวิชาการ
เป็นอย่างดี และต้องร่วมมือ ร่วมแรงกันรับผิดชอบในการดำเนินงานอย่างเต็มความสามารถ เพราะ
งานวิชาการจะเป็นตัวบ่งชี้ให้เห็นถึงคุณภาพ และประสิทธิภาพของการจัดการศึกษาของโรงเรียน
ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนมีคุณภาพบรรลุตามเป้าหมายของหลักสูตร ดังนั้น การจัดการเรียนการสอน
ให้มีคุณภาพ ครูจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ มีลำดับขั้นตอน ได้แก่
การเร้าความสนใจให้กับผู้เรียน แจ่มจูงหมายของการสอน ทบทวนสิ่งที่นักเรียนรู้ไปแล้ว มีสิ่งเร้า
ในการสอน ให้แนวทางในการเรียนการสอน ให้นักเรียนแสดงพฤติกรรมที่แสดงว่าได้เกิดจากการ
เรียนรู้แล้ว แจ้งผลการแสดงพฤติกรรมกลับไปให้ผู้เรียนทราบ มีการประเมินพฤติกรรมของผู้เรียน
และให้ผู้เรียนจดจำนำไปสู่การเรียนรู้สิ่งใหม่ๆ

บรรยากาศสถานศึกษา

สิ่งแวดล้อมที่ดี บรรยากาศที่เอื้ออำนวย จะช่วยเกื้อหนุนให้การจัดการเรียนการสอนมีคุณภาพ นักเรียนบรรลุเป้าประสงค์ ดี เก่ง มีสุข ซึ่งเป็นหัวใจในการจัดการศึกษาของสังคมไทยในปัจจุบัน ได้แบ่งการสร้างบรรยากาศในสถานศึกษา ดังต่อไปนี้

1. ด้านอาคารสถานที่

มณี โพธิ์เสน (2543 : 59) ได้ให้ความหมายของ การบริหารงานอาคารสถานที่ หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับการควบคุม ดูแล การใช้ การซ่อมแซม การบำรุงรักษาอาคารสถานที่ของโรงเรียน ให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตามวัตถุประสงค์

สุพัตร์ เลาะวิธิ (2541:48) ได้สรุปเกี่ยวกับการบริหารด้านอาคารสถานที่ของโรงเรียนจะต้องคำนึงถึงการจัดสร้างและการใช้อย่างมีประสิทธิภาพ รู้จักจัดสรรส่วนต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมรวมทั้งห้องเรียนให้สัมพันธ์กับนักเรียน ทั้งนี้โดยการสร้างเสริมประสิทธิภาพที่ดีต่อการเรียนการสอนให้สามารถเป็นไปตามเป้าหมายตามประสงค์

อาคารสถานที่นั้นเป็นสิ่งที่ใช้ในการให้การศึกษาแก่นักเรียนทั้งทางตรงและทางอ้อม กล่าวคือ ในโรงเรียนนั้นเราต้องใช้ห้องเรียน ห้องประกอบอื่นๆ และห้องที่ให้บริการนักเรียน ซึ่งถือได้ว่าเป็นไปเพื่อการศึกษาโดยตรง ในขณะที่เดียวกันการจัดสถานที่ให้สวยงามเป็นระเบียบเรียบร้อยก็เป็นการจัดสิ่งแวดล้อมที่จะมีผลต่อจิตใจของนักเรียน ผู้บริหารโรงเรียนจึงมีหน้าที่โดยตรงที่จะต้องพยายามจัดอาคารสถานที่ ให้อยู่ในลักษณะที่จะเป็นสิ่งแวดล้อมอันมีคุณค่าต่อการศึกษาลำเรียน ตลอดจนสร้างนิสัยที่ดีงาม ย่อมเป็นการสร้างสุขภาพทั้งทางกายและทางจิตใจให้แก่เด็กนักเรียนในโรงเรียน

อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนเป็นปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความรู้สึกเชื่อมั่นของผู้ปกครองนักเรียนในการที่จะส่งบุตรหลานมาเข้าเรียน เพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องการความปลอดภัย ความสะอาดสบาย ให้กับบุตรหลานของตนเอง ได้แบ่งการสร้างบรรยากาศในสถานศึกษาได้

สรุปได้ว่า การบริหารอาคารสถานที่ เป็นการดูแล ควบคุม บำรุงรักษาอาคารสถานที่ของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ และรวมทั้งการจัดสร้าง การใช้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพที่ดีต่อการเรียนการสอน ทรงชัย เชื้อเมืองพาน (2542 : 18) กล่าวว่า อาคารสถานที่ในโรงเรียนล้วนเป็นสิ่งแวดล้อมที่จะต้องเกี่ยวข้องกับนักเรียนอยู่ตลอดเวลา ซึ่งผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับมีความคาดหวังที่จะให้หน่วยงานหรือโรงเรียนของตนเองมีความเจริญก้าวหน้าไปด้วยดี มีอาคารสถานที่พอเพียง อีกทั้งปรารถนาที่จะเป็นแหล่งหล่อหลอมเยาวชน และประชาชนในสังคมให้พัฒนาไปในทิศทางที่พึงประสงค์ ซึ่งผู้บริหารจะต้อง

ให้ความสำคัญ ใช้เวลาเอาใจใส่ต่อการบริหารงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียนให้เหมาะสม เพราะการศึกษาที่เป็นแบบแผนอยู่ที่โรงเรียน แม้ว่านักการศึกษาทั่วไปจะยอมรับกันแล้วว่า ครูมิใช่ตัวจักรสำคัญที่จะสร้างความเจริญเติบโตทุกๆ ด้านให้แก่เด็กเพียงอย่างเดียว อาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมภายใน โรงเรียนก็มีส่วนช่วยสร้างเสริมความเจริญงอกงามทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา และสังคมของนักเรียนอยู่มากทีเดียว

2. ด้านสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

การจัดสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม มีความสำคัญอย่างยิ่ง ต่อพัฒนาการของเด็ก โดยเฉพาะการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน เพราะโรงเรียนเป็นส่วนหนึ่งของชุมชน ที่มีความสำคัญและมีบทบาทในการให้ความรู้ ปลุกฝังลักษณะนิสัยต่างๆ ให้แก่เด็กนักเรียน โดยมุ่งให้ผู้เรียนนำประสบการณ์ ที่ได้จากการเรียน นำไปใช้ในการดำรงชีวิต มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คิดเป็นทำเป็น แก้ปัญหาต่างๆ ได้

โรงเรียนเป็นสถานที่ที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ไม่ควรตั้งอยู่ใกล้โรงงานอุตสาหกรรม หรือสถานที่ที่มีเสียงรบกวน กลิ่นเหม็น หรือฝุ่นละออง หรือเหตุรำคาญต่างๆ ภายในอาคาร มีแสงสว่างเพียงพอ เหมาะสม มีการระบายอากาศที่ดี ตลอดจนมีการจัดสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน ให้เอื้อต่อการมีสุขภาพดีอีกด้วย ไม่ว่าจะเป็นส่วนของส้วม น้ำ อาหาร และความสะอาดในโรงเรียน

การจัดโรงเรียน และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียนให้ถูกหลักสุขาภิบาลนั้น เป็นกิจกรรมพื้นฐาน ที่มีความสำคัญต่อการเอื้อให้เด็กมีสุขภาพอนามัยดี เอื้อต่อการให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้อย่างเต็มศักยภาพ เติบโตเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่า สามารถดูแลพัฒนาสุขภาพของตนเอง ให้ถูกสุขอนามัย ภายใต้สภาวะแวดล้อมที่เหมาะสม อันจะนำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดีของตนเอง ครอบครัว และชุมชน

ดังนั้น เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาผลกระทบต่อสุขภาพ เนื่องจากน้ำดื่ม-น้ำใช้ ทั้งปริมาณและคุณภาพ รัฐจึงมีนโยบายในการดำเนินงานต่าง ๆ ทั้งระยะสั้น และระยะยาว ดังนี้

1. ส้วม เป็นสถานที่หนึ่งในโรงเรียน ที่มีความสำคัญต่อเด็ก เพราะส้วมเป็นที่รวบรวม และกำจัดสิ่งปฏิกูล ที่ร่างกายขับออกมา โดยไม่ก่อให้เกิดเหตุรำคาญ และควบคุมป้องกันมิให้เชื้อโรคเกิดการแพร่กระจายได้ ส้วมในโรงเรียนควรสะอาด ในกรณีที่เป็นโรงเรียนสหศึกษา ต้องแยกส้วมชายหญิง และมีจำนวนเพียงพอกับเด็กนักเรียน โดยในระดับประถมศึกษา ควรจัดให้มีส้วมชาย 1 ที่ต่อ 60 คน ที่ปีสสาวะ 1 ที่ต่อ 30 คน และส้วมหญิง 1 ที่ต่อ 30 คน ส่วนในระดับมัธยมศึกษา ควรจัดให้มีส้วมชาย 1 ที่ต่อ 90 คน ที่ปีสสาวะชาย 1 ที่ต่อ 50 คน และส้วมหญิง 1 ที่ต่อ 50 คน

2. น้ำ เป็นสิ่งสำคัญเช่นกัน โรงเรียนต้องจัดให้มีน้ำดื่มที่สะอาด แก่เด็กให้เพียงพอ และเหมาะสมตามสภาพที่โรงเรียน จะจัดดำเนินการได้ อาจจะเป็นน้ำประปา น้ำกรอง หรือน้ำดื่มบรรจุขวด ฯลฯ

3. อาหาร เป็นสิ่งที่จะเสริมสร้างให้ร่างกายเด็ก แข็งแรง มีพลังงาน อาหารในโรงเรียนจะต้องมีการดูแลให้มีคุณค่าทางโภชนาการ สะอาด ปลอดภัย แก่การบริโภค

4. ในเรื่องของ ความสะอาด นั้น เป็นเรื่องสำคัญ ทั้งความสะอาดของสิ่งแวดล้อม ในโรงเรียน ความสะอาดภายในห้องเรียน และความสะอาดของเด็กนักเรียนเองอีกด้วย ในเรื่องของโรงเรียนนั้น จะต้องมีการจัดระบบในเรื่อง

5. ขยะ ให้ความรู้แก่เด็ก ในการแยกขยะทิ้งลงในถัง ให้ถูกต้อง ฝึกพฤติกรรม การปฏิบัติในเรื่องนี้ เพื่อลดปริมาณขยะ ภายในห้องเรียน เด็กจะต้องฝึกเปลี่ยนเวรดูแลความสะอาด จัดโต๊ะเก้าอี้เป็นระเบียบ ส่วนความสะอาดของเด็กเองนั้น จะต้องให้ความรู้ในเรื่อง การดูแลตนเอง สุขวิทยาส่วนบุคคล แก้วน้ำดื่ม หรือของใช้ส่วนตัว ร่วมกับผู้อื่น เพื่อป้องกันการแพร่ของโรคติดต่อ บางชนิด เป็นต้น

สำหรับคุณภาพด้านอาคารสถานที่ของ โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี มีการพัฒนา ปรับปรุงอาคารสถานที่ อยู่ในสภาพดี แข็งแรง มั่นคง สะอาด เรียบร้อย และในปีการศึกษา 2553 โรงเรียนได้รับมอบอาคารหลังใหม่ 5 ชั้นเรียน เหมาะสมกับการจัดกิจกรรม การเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างสม่ำเสมอ (โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี, 2553 : 98) ได้กล่าวถึงข้อปฏิบัติในการดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร เพื่อปลูกจิตสำนึก นักเรียนในการดูแลสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรในโรงเรียนให้มีต่อเนื่องเป็นนิสัยไปสู่สังคมภายนอก โดยนำกิจกรรม 5 ส มาใช้ในการพัฒนาอาคาร สถานที่และสิ่งแวดล้อมให้ร่มรื่นสวยงาม สะอาด สบายตา สบายใจ สร้างบรรยากาศแห่งการเรียนรู้ตลอดเวลา โดยนักเรียนต้องปฏิบัติดังนี้

1. ไม่นำอาหารและน้ำ จิ้นไปรับประทานบนอาคารต่างๆ นอกจากในโรงอาหาร

2. ให้ทิ้งขยะลงในถังขยะที่จัดไว้

3. ไม่เล่นฟุตบอลในบริเวณสวนหย่อม และสนามหญ้า

4. ไม่เปิดไฟฟ้า ประปา ทิ้งไว้โดยไม่จำเป็น

5. ไม่เด็ด หัก หรือทำลายต้นไม้ ดอกไม้

6. ไม่ทำลายสิ่งของ ครุภัณฑ์ในอาคาร เครื่องใช้ส่วนรวม และรักษาความสะอาดในห้องเรียน

7. พัฒนาห้องเรียนให้น่าอยู่ น่าเรียน สร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีรอบตัว โดยมีการแบ่งภาระหน้าที่อย่างชัดเจน มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม

3. การจัดบรรยากาศในห้องเรียน

บรรยากาศในชั้นเรียนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมความสนใจใคร่รู้ใคร่เรียนให้แก่ผู้เรียน ชั้นเรียนที่มีบรรยากาศเต็มไปด้วยความอบอุ่น ความเห็นอกเห็นใจ และความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกันและกัน ย่อมเป็นแรงจูงใจภายนอกที่กระตุ้นให้ผู้เรียนรักการเรียน รักการอยู่ร่วมกันในชั้นเรียน และช่วยปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ความประพฤติอันดีงามให้แก่นักเรียน นอกจากนี้การมีห้องเรียนที่มีบรรยากาศแจ่มใส สะอาด สว่าง กว้างขวางพอเหมาะ มีโต๊ะเก้าอี้ที่เป็นระเบียบ เรียบร้อย มีมุมวิชาการส่งเสริมความรู้ มีการตกแต่งห้องให้สดใส ก็เป็นอีกสิ่งหนึ่งที่ส่งผลทำให้ผู้เรียนพอใจมาโรงเรียน เข้าห้องเรียนและพร้อมที่จะมีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนการสอน ดังนั้น ผู้เป็นครูจึงต้องมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ความสำคัญ ประเภทของบรรยากาศ หลักการจัดบรรยากาศในชั้นเรียนและการจัดการเรียนรู้อย่างมีความสุข เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีลักษณะตามที่หลักสูตรได้กำหนดไว้ (เลิศชาย ปานมูข, 2553 : ออนไลน์)

ความหมายของการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน

การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน หมายถึง การจัดสภาพแวดล้อมในชั้นเรียนให้เอื้ออำนวยต่อการเรียนการสอน เพื่อช่วยส่งเสริมให้กระบวนการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยสร้างความสนใจใฝ่รู้ ใฝ่ศึกษา ตลอดจนช่วยสร้างเสริมความมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน

ความสำคัญของการจัดบรรยากาศในชั้นเรียน

จากการสำรวจเอกสารงานวิจัย (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน, 2531: 3) ได้ค้นพบว่าบรรยากาศในชั้นเรียนเป็นส่วนหนึ่งที่ส่งเสริมให้นักเรียนเกิดความสนใจในบทเรียน และเกิดแรงจูงใจในการเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น การสร้างบรรยากาศที่อบอุ่น ที่ครูให้ความเอื้ออาทรต่อนักเรียน ที่นักเรียนกับนักเรียนมีความสัมพันธ์ฉันท์มิตรต่อกันที่มีระเบียบ มีความสะอาด เหล่านี้เป็นบรรยากาศที่นักเรียนต้องการ ทำให้นักเรียนมีความสุขที่ได้มาโรงเรียนและในการเรียนร่วมกับเพื่อนๆ ถ้าครูผู้สอนสามารถสร้างความรู้สึกรักให้เกิดขึ้นต่อนักเรียนได้ ก็นับว่าครูได้ทำหน้าที่ในการพัฒนาเยาวชนของประเทศชาติให้เติบโตขึ้นอย่างสมบูรณ์ทั้งทางด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคม โดยแท้จริง ดังนั้น การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง ซึ่งประมวลได้ดังนี้

1. ช่วยส่งเสริมให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น เช่น ห้องเรียนที่ไม่คับแคบจนเกินไป ทำให้นักเรียนเกิดความคล่องตัวในการทำกิจกรรม

2. ช่วยสร้างเสริมลักษณะนิสัยที่ดีงามและความมีระเบียบวินัยให้แก่ผู้เรียน เช่น ห้องเรียนที่สะอาด ที่จัดโต๊ะเก้าอี้ไว้อย่างเป็นระเบียบ มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อกัน นักเรียนจะซึมซับสิ่งเหล่านี้ไว้โดยไม่รู้ตัว

3. ช่วยส่งเสริมสุขภาพที่ดีให้แก่ผู้เรียน เช่น มีแสงสว่างที่เหมาะสม มีที่นั่งไม่ไกลกระดานดำมากเกินไป มีขนาดโต๊ะและเก้าอี้ที่เหมาะสมกับวัย รูปร่างของนักเรียนนักศึกษา ฯลฯ

4. ช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ และสร้างความสนใจในบทเรียนมากยิ่งขึ้น เช่น การจัดมุมวิชาการต่าง ๆ การจัดป้ายนิเทศ การตกแต่งห้องเรียนด้วยผลงานของนักเรียน

5. ช่วยส่งเสริมการเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม เช่น การฝึกให้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน การฝึกให้มีอัธยาศัยไมตรีในการอยู่ร่วมกัน ฯลฯ

6. ช่วยสร้างเจตคติที่ดีต่อการเรียนและการมาโรงเรียน เพราะในชั้นเรียนมีครูที่เข้าใจนักเรียน ให้ความเมตตาเอื้ออารีต่อนักเรียน และนักเรียนมีความสัมพันธ์อันดีต่อกัน

กล่าวโดยสรุปได้ว่า การจัดบรรยากาศในชั้นเรียนจะช่วยส่งเสริมและสร้างเสริมผู้เรียนในด้านสติปัญญา ร่างกาย อารมณ์ และสังคมได้เป็นอย่างดี ทำให้นักเรียนเรียนด้วยความสุข รักการเรียน และเป็นคนใฝ่เรียนใฝ่รู้ในที่สุด

บรรยากาศที่พึงปรารถนาในชั้นเรียน

ในการจัดการเรียนการสอน ผู้สอนต่างปรารถนาให้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนดำเนินไปอย่างราบรื่น และผู้เรียนเกิดพฤติกรรมตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ในหลักสูตร บรรยากาศในชั้นเรียนมีส่วนสำคัญในการส่งเสริมให้ความปรารถนานี้เป็นจริง (พรรณี ชูทัย, 2522 : 261 - 263) กล่าวถึงบรรยากาศในชั้นเรียนที่จะนำไปสู่ความสำเร็จในการสอน จัดแบ่งได้ 6 ลักษณะสรุปได้ดังนี้

1. บรรยากาศที่ท้าทาย (Challenge) เป็นบรรยากาศที่ครูกระตุ้นให้กำลังใจนักเรียนเพื่อให้ประสบผลสำเร็จในการทำงาน นักเรียนจะเกิดความเชื่อมั่นในตนเองและพยายามทำงานให้สำเร็จ

2. บรรยากาศที่มีอิสระ (Freedom) เป็นบรรยากาศที่นักเรียนมีโอกาสได้คิด ได้ตัดสินใจเลือกสิ่งที่มีความหมายและมีคุณค่า รวมถึงโอกาสที่จะทำผิดด้วย โดยปราศจากความกลัว และวิตกกังวล บรรยากาศเช่นนี้จะส่งเสริมการเรียนรู้ ผู้เรียนจะปฏิบัติกิจกรรมด้วยความตั้งใจ โดยไม่รู้สึกถึงเครียด

3. บรรยากาศที่มีการยอมรับนับถือ (Respect) เป็นบรรยากาศที่ครูรู้สึกว่ นักเรียนเป็นบุคคลสำคัญ มีคุณค่า และสามารถเรียนได้ อันส่งผลให้นักเรียนเกิดความเชื่อมั่นในตนเองและเกิดความยอมรับนับถือตนเอง

4. บรรยากาศที่มีความอบอุ่น (Warmth) เป็นบรรยากาศทางด้านจิตใจ ซึ่งมีต่อความสำเร็จในการเรียน การที่ครูมีความเข้าใจนักเรียน เป็นมิตร ยอมรับให้ความช่วยเหลือ จะทำให้นักเรียนเกิดความอบอุ่น สบายใจ รักครู รักโรงเรียนและรักการมาเรียน

5. บรรยากาศแห่งการควบคุม (Control) การควบคุมในที่นี้ หมายถึง การฝึกให้นักเรียนมีระเบียบวินัย มีใช้การควบคุม ไม้ให้มีอิสระ ครูต้องมีเทคนิคในการปกครองชั้นเรียน และฝึกให้นักเรียนรู้จักใช้สิทธิหน้าที่ของตนเองอย่างมีขอบเขต

6. บรรยากาศแห่งความสำเร็จ (Success) เป็นบรรยากาศที่ผู้เรียนเกิดความรู้สึกประสบความสำเร็จในงานที่ทำ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีขึ้น ผู้สอนจึงควรพูดถึงสิ่งที่ผู้เรียนประสบความสำเร็จให้มากกว่าการพูดถึงความล้มเหลว เพราะการที่คนเราคำนิ่งถึงแต่สิ่งที่ล้มเหลว เพราะการที่คนเราคำนิ่งถึงแต่ความล้มเหลวจะมีผลทำให้ความคาดหวังต่ำ ซึ่งไม่ส่งเสริมให้การเรียนรู้ดีขึ้น

บรรยากาศทั้ง 6 ลักษณะนี้ มีผลต่อความสำเร็จของผู้สอนและความสำเร็จของผู้เรียน ผู้สอนควรสร้างให้เกิดในชั้นเรียน

สรุปได้ว่า การจัดบรรยากาศในชั้นเรียน เป็นสิ่งสำคัญในการช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของผู้เรียนและส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถรับผิดชอบควบคุมดูแลตนเอง ได้ในอนาคต การจัดบรรยากาศมีทั้งด้านกายภาพ เป็นการจัดสภาพแวดล้อมในห้องเรียนทั้งการจัดตกแต่งในห้องเรียน จัดที่นั่ง จัดมุมเสริมความรู้ต่างๆ ให้สะดวกต่อการเรียนการสอน ทางด้านจิตวิทยา เป็นการสร้างความอบอุ่น ความสุขสบายใจให้กับผู้เรียน ผู้สอนควรจัดบรรยากาศทั้ง 2 ด้านนี้ให้เหมาะสม นอกจากนี้การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ให้เกิดความสุขแก่ผู้เรียนเป็นองค์ประกอบสำคัญประการหนึ่งที่จะสร้างคุณลักษณะนิสัยของการใฝ่เรียนรู้ การมีนิสัยรักการเรียนรู้ การเป็นคนดี และการมีสุขภาพจิตที่ดี สามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุขทั้งในปัจจุบันและอนาคตต่อไป ซึ่งบุคคลสำคัญที่จะสร้างบรรยากาศการเรียนรู้อย่างมีความสุขให้เกิดขึ้นได้คือ ครูผู้นำทางแห่งการเรียนรู้นั่นเอง

ประชาสัมพันธ์และความสัมพันธ์กับชุมชน

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นงานสนับสนุนงานวิชาการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ชุมชนมีความเข้าใจที่ดีต่อโรงเรียน อันจะทำให้โรงเรียนได้รับการส่งเสริมสนับสนุนความร่วมมือ และความช่วยเหลือจากชุมชน ซึ่งจะเอื้ออำนวยให้โรงเรียนดำเนินการต่างๆ ไปได้ดี กิจกรรมที่โรงเรียนควรสร้างความร่วมมือกับชุมชน ได้แก่ การให้ความร่วมมือกับชุมชน เช่น การให้ความรู้ และคำแนะนำที่ชุมชนจัดขึ้น โดยให้บุคลากรในโรงเรียนเข้ามีส่วนร่วม ให้เยี่ยมชม ให้อบรมสถานที่ประกอบกิจกรรมต่างๆ ทั้งหน่วยงานราชการ และเอกชน บริการให้แก่สมาชิกในชุมชน และการรับความร่วมมือจากชุมชน โดยให้สมาชิกในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน โดยเป็นกรรมการสถานศึกษา มีองค์กรที่ให้ความช่วยเหลือโรงเรียน เช่น สมาคมนักเรียนเก่าเบญจมาชุกิจ จังหวัดปัตตานี สมาคมผู้ปกครอง ครูว่า โรงเรียนเบญจมาชุกิจ จังหวัดปัตตานี ได้รับความร่วมมือกับชุมชน เป็นอย่างดี เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหาร และพัฒนาโรงเรียนทำให้โรงเรียนพัฒนาขึ้นอย่างมีคุณภาพ

งานประชาสัมพันธ์เป็นส่วนหนึ่งของความสัมพันธ์กับชุมชน มีลักษณะเป็นงานเชิงสร้างสรรค์ ที่สามารถก่อให้เกิดความรู้ ความเข้าใจและเจตคติที่ดีแก่ประชาชน ทำให้ประชาชนเห็นภาพลักษณ์ที่ดีของหน่วยงานหรือสถาบัน นอกจากนี้การประชาสัมพันธ์ยังทำให้สถาบันเป็นที่รู้จัก และเลื่อมใสศรัทธาแก่ประชาชน การประชาสัมพันธ์ในโรงเรียน จะทำให้เกิดและชื่อเสียงของสถาบันเป็นที่รู้จักกันแพร่หลาย เมื่อโรงเรียนมีภาพลักษณ์เป็นที่ยอมรับของสังคมแล้ว ย่อมเป็นการง่ายที่จะได้รับความร่วมมือจากบุคคลภายนอก โดยเฉพาะผู้ปกครองนักเรียน ในการปรับปรุงโรงเรียนร่วมกับครูให้เจริญก้าวหน้าทุกด้าน การประชาสัมพันธ์ผลงานของโรงเรียนให้บุคคลทั่วไปได้รู้จัก ย่อมสร้างความภาคภูมิใจให้ทั้งครูและนักเรียน ซึ่งจะก่อให้เกิดเป็นแรงจูงใจให้ทุกคนในโรงเรียน มีความสามัคคี ร่วมมือกันพัฒนาการศึกษาให้เจริญยิ่งขึ้น

บทบาทของบุคคลต่างๆ ต่อการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

โรงเรียนเป็นสถาบันหนึ่งของสังคม ดำรงอยู่ด้วยความร่วมมือของบุคคลต่างๆ ในสังคม บุคคลที่ภายในและภายนอกโรงเรียน ต่างมีบทบาทสำคัญต่อการประชาสัมพันธ์กิจการของโรงเรียน ดังนี้

1. ครู ควรปฏิบัติตนเพื่อเป็นนักประชาสัมพันธ์ที่ดี ด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด เป็นผู้สอนที่ดี สร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลต่างๆ ในสังคม
2. นักเรียน เป็นบุคคลสำคัญที่สุดในงานประชาสัมพันธ์โรงเรียน นักเรียนเป็นสื่อหรือเครื่องมือในการนำข่าวออกไปเผยแพร่ภายนอกโรงเรียนได้ตลอดเวลา โรงเรียนต้อง

กวาดขันให้นักเรียนประพฤติตนอยู่ในระเบียบวินัยที่ดี ตั้งใจศึกษาเล่าเรียน พยายามให้สร้างชื่อเสียงที่ดีแก่ตนเองและโรงเรียนอยู่เสมอ

3. ผู้ปกครองนักเรียน ในฐานะที่เป็นสื่อบุคคลที่ดีของการประชาสัมพันธ์โรงเรียน เป็นผู้นำข่าวสารทุกอย่างไปเผยแพร่แก่บุคคลทั่วไป โรงเรียนควรปฏิบัติต่อผู้ปกครองดังนี้

3.1 เปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมาเยี่ยมชมโรงเรียน เพื่อชมกิจการต่างๆ ได้ทุกเมื่อ

3.2 โรงเรียนเสนอรายงานการทำกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนให้ผู้ปกครองทราบเสมอ

3.3 พยายามหาทางให้ผู้ปกครองมีโอกาสเข้าร่วมแสดงกิจกรรมกับคณะครู บ้างตามความเหมาะสม

3.4 ผู้บริหารหรือครูควรออกเยี่ยมผู้ปกครอง ตามโอกาสอันควร เพื่อสร้างความเข้าใจอันดีต่อกัน

4. ผู้บริหาร ในฐานะผู้นำการประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ควรปฏิบัติ ดังนี้

4.1 ควรวางตัวให้เหมาะสมที่จะเป็นสื่อประชาสัมพันธ์ในโรงเรียนที่ดีมีการให้ข่าวสารระหว่างโรงเรียน และชุมชนแบบสื่อสารสองทาง (two way communication)

4.2 จัดตั้งหน่วยงานประชาสัมพันธ์โรงเรียนขึ้นอย่างเป็นระบบ องค์กรที่ทันสมัย มีโครงสร้างที่ดี มีงานจำแนกชัดเจน และมีคนดำเนินงานที่เหมาะสม

4.3 พยายามเปิดโอกาสให้บุคคลผู้เกี่ยวข้องกับโรงเรียน ได้มีส่วนร่วมในการประชาสัมพันธ์โรงเรียนให้มากที่สุด ได้แก่ ครู นักเรียน ผู้ปกครอง กรรมการสถานศึกษา หน่วยงานต่างๆ ชมรมศิษย์เก่า สมาคมผู้ปกครองและครู

4.4 พยายามหาโอกาสเข้าร่วมกิจกรรมของชุมชน

4.5 เมื่อปรากฏว่ามีเรื่องเข้าใจผิดเกิดขึ้นกับโรงเรียน ผู้บริหารต้องรีบประชาสัมพันธ์ ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบก่อนที่จะเกิดเรื่องลุกลามต่อไป

อัปสรศรี พลอดเปลี่ยว (2533 : 69) ได้กล่าวถึงสิ่งที่จำเป็นควรประชาสัมพันธ์ให้คนทั่วไปได้ทราบเกี่ยวกับโรงเรียน ดังนี้

1. นโยบายทั่วไป โครงสร้างการดำเนินงาน การกำหนดตำแหน่งหน้าที่ต่างๆ ของบุคคลในโรงเรียน ตลอดจนระเบียบและกฎเกณฑ์ของโรงเรียน

2. วัตถุประสงค์หรือความมุ่งหมายของโรงเรียน

3. กิจกรรมที่แสดงความสำเร็จก้าวหน้าหรือความสำเร็จที่โรงเรียนได้รับจากผลงานต่างๆ ของนักเรียนและครู เช่น การเรียน การสอน การดนตรี การกีฬา ฯลฯ

4. แผนการทำงานทั้งระยะสั้นและระยะยาวของโรงเรียน ควรเปิดเผยให้ทราบ โดยทั่วกัน

วิจิตร อวาทกุล (2534 : 266) กล่าวว่า งานและกิจกรรมประชาสัมพันธ์ที่โรงเรียน ควรจัดในโรงเรียน คือ

1. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูด้วยกัน โดยอาศัยวารสารภายในการประชุมชี้แจงการประกาศ จัดกิจกรรมต่างๆ เช่น กีฬา สังสรรค์
2. สร้างความสัมพันธ์กับโรงเรียนอื่นๆ ในระหว่างครูทุกระดับ รวมทั้งกับนักเรียนให้มีความสัมพันธ์ที่อยู่เสมอและทุกคน
3. สร้างความสัมพันธ์ระหว่างการดำเนินงานของโรงเรียน ครู กับผู้ปกครอง นักเรียนให้เกิดขึ้น โดยตั้งสมาคมผู้ปกครอง และครูขึ้น เพื่อสิ่งเชื่อมและสนับสนุนการดำเนินงานของโรงเรียน
4. ให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางของประชาชนในท้องถิ่น เพื่อจัดกิจกรรมทั่วไป พยายามให้โรงเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมช่วยเหลือหากชุมชนนั้นจัดขึ้นหรือร้องขอความช่วยเหลือ หรือการใช้อาคาร หรือบริเวณ โรงเรียนจัดงาน
5. จัดตั้งสมาคม ชมรม สโมสร ที่จะเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี และต้องเอาใจใส่การดำเนินงานของสมาคมเหล่านี้ให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วย
6. ให้ประชาชนได้มีโอกาสใช้สถานที่ของโรงเรียนบ้างตามสมควร เช่น ห้องประชุม สนามกีฬา สระว่ายน้ำ
7. ใช้กิจกรรมของครู นักเรียน เสริมสนับสนุนกิจกรรมส่วนรวม
8. สิ่งพิมพ์และวารสารต่างๆ บทความ ต้องไม่ทำลายความสามัคคี แต่ช่วยเสริมให้เกิดความรู้ ความเข้าใจ และราบรื่นยิ่งขึ้น
9. อุปกรณ์กีฬา โสตทัศนฯ สนาม ฯลฯ ให้มีโอกาสดำเนินใช้เพื่อความสามัคคี และสัมพันธ์
10. กิจกรรมหรือบริการต่างๆ ที่โรงเรียนเอื้อเพื่อให้ได้
11. จัดกิจกรรมหรืองานต่างๆ เพื่อให้ประชาชนได้เข้ามา หรือเชิญชวนให้เข้ามา ร่วมหรือรับประโยชน์โดยตรงบ้าง เช่น การเชิญชวนตักบาตรปีใหม่ งานรื่นเริง
12. จัดตั้งผู้มีประสบการณ์ในชุมชนเป็นที่ปรึกษา หรือเป็นกรรมการอุปถัมภ์ กรรมการโรงเรียน
13. จัดตั้งกลุ่มที่เป็นความร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เช่น กลุ่มเกี่ยวกับวัฒนธรรม กลุ่มกีฬา กลุ่มเยาวชน กลุ่มอาสาต่างๆ เป็นต้น

สรุปได้ว่า การประชาสัมพันธ์ เป็นการดำเนินงานเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้ปกครองและหน่วยงานอื่นๆ การดำเนินงานของโรงเรียน การประชาสัมพันธ์จะต้องอาศัยกระบวนการในการสร้างให้โรงเรียนมีภาพลักษณ์ที่ดีถูกต้องตามหลักวิชาการ โดยขึ้นอยู่กับฐานความจริง และสอดคล้องกับกับพฤติกรรมที่แท้จริงของโรงเรียน กิจกรรมประชาสัมพันธ์โรงเรียนมีส่วนสำคัญต่อการตัดสินใจของนักเรียน ในการเข้ามาเรียนในโรงเรียน

การบริหารกิจการนักเรียน

การบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นการดำเนินงานที่เกี่ยวกับนักเรียน เช่น การปฐมนิเทศนักเรียน การปกครองนักเรียน การจัดบริการแนะแนว การบริการเกี่ยวกับสุขภาพนักเรียน การจัดกิจกรรม และการบริการต่างๆ เป็นต้น การบริหารกิจการนักเรียนถือว่าการพัฒนาบุคคลให้เป็นคนดี คนเก่ง ได้อย่างมากเช่นกัน เช่น การปกครองให้เด็กมีระเบียบวินัย การจัดกิจกรรม กีฬา กิจกรรมทางศาสนา กิจกรรมทางวิชาการ การจัดบริการแนะแนว เหล่านี้ล้วนทำให้นักเรียนเป็นคนดี คนเก่ง ยิ่งขึ้น ในมหาวิทยาลัยจะมีบุคลากรที่ทำหน้าที่นี้โดยตรง คือ รองอธิการบดีฝ่ายนิสิต หรือรองอธิการบดีฝ่ายนักศึกษา ในโรงเรียนต่างๆ ไปจะมี ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง หรือ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ฝ่ายปกครอง ถ้าหากจะเปลี่ยนมาใช้ “ฝ่ายกิจการนักเรียน” ก็น่าจะตรงกับการบริหารงานกิจการนักเรียน อย่างยิ่ง (หวน พินรุพันธ์, 2528 : 10)

งานแนะแนว

การพัฒนากิจกรรมแนะแนวตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขปรับปรุง พ.ศ.2535 กำหนดไว้ ดังนี้ มาตรา 22 ระบุว่าจัดการศึกษาต้องยึดหลักว่าผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ และถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตามธรรมชาติและเต็มตามศักยภาพ และ มาตรา 24 ระบุว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้ ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. จัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมให้สอดคล้องกับความสนใจและความถนัดของผู้เรียน โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล
2. ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกัน และแก้ไขปัญหา
3. จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติให้ทำได้ คิดเป็น ทำเป็น รักการอ่าน และเกิดการใฝ่รู้อย่างต่อเนื่อง

4. จัดการเรียนการสอนโดยผสมผสานสาระความรู้ด้านต่าง ๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน รวมทั้งปลูกฝังคุณธรรม ค่านิยมที่ดีงามและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ไว้ในทุกวิชา

5. ส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้สอนสามารถจัดบรรยากาศ สภาพแวดล้อม สื่อการเรียน และอำนวยความสะดวกเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีความรอบรู้รวมทั้งสามารถใช้การวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ ทั้งนี้ผู้สอนและผู้เรียนอาจเรียนรู้ไปพร้อมกันจากสื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิทยาการประเภทต่าง ๆ

6. จัดการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นได้ทุกเวลาทุกสถานที่มีการประสานความร่วมมือกับบิดามารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนทุกฝ่าย เพื่อร่วมกันพัฒนาผู้เรียนตามศักยภาพ

จุดมุ่งหมายของการแนะแนว

การแนะแนวมีความสำคัญมากจึงมีขอบข่ายที่กว้างขวาง โดยเฉพาะในสถาบันการศึกษาทุกระดับดังนั้นความมุ่งหมายในการจัดบริการแนะแนวจึงควรเน้นทั้งด้านการป้องกันปัญหาการแก้ปัญหา และการส่งเสริมพัฒนาการแก่บุคคล มีจุดมุ่งหมายของการแนะแนว ดังนี้

1. เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รู้จักและเข้าใจตนเองในทุกด้านรู้จักพัฒนาตนเองนำความรู้ความสามารถหรือศักยภาพมาใช้ให้เป็นประโยชน์เพื่อการป้องกันและแก้ไขปัญหา อันจะทำให้เกิดความเจริญงอกงามในทุกด้าน ได้แก่ด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
2. เพื่อช่วยให้นักเรียนได้รู้จักปัญหาและวิธีการแก้ปัญหาเพื่อจะได้รู้จักวิธีการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมในสังคมได้อย่างมีความสุข
3. เพื่อช่วยให้ครู ได้เข้าใจนักเรียนแต่ละคนซึ่งเป็นแนวทางในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนได้มีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพ
4. เพื่อช่วยให้ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง ได้เข้าใจในตัวเด็กทั้งทางด้านร่างกายอารมณ์ สังคม สติปัญญา ความสามารถและปัญหาต่างๆเพื่อหาทางส่งเสริมช่วยเหลือเด็กให้พ้นภัยจากปัญหาต่าง ๆ

กล่าวโดยสรุป จุดมุ่งหมายสูงสุดของการแนะแนว คือ การทำให้บุคคลพัฒนาตัวเองอย่างดีที่สุดทั้งทางด้านร่างกายสติ ปัญญา อารมณ์ สังคมและจิตใจ และช่วยให้บุคคลช่วยเหลือตนเองได้ในทุกเรื่อง เรียนรู้ที่จะดำรงชีวิตอยู่อย่างมีความสุข

งานห้องสมุด

ความหมาย ห้องสมุด

หวน พิณรุฬห์ (2528:16) กล่าวว่า ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางแหล่งวิชาการทั้งปวงที่เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการสอนโดยยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง จึงจำเป็นจะต้องมีห้องสมุดโรงเรียน โดยมีทั้งแบบเรียนหนังสือสำหรับยืมเรียน หนังสืออ่านประกอบควรมีมาก ๆ ตลอดจนหนังสืออ้างอิง เช่น พจนานุกรม วารสาร สารานุกรม และหนังสือพิมพ์

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2546:195) กล่าวว่า ห้องสมุดคือ สถานที่ที่รวบรวมเอกสาร สิ่งตีพิมพ์และวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ เป็นแหล่งวิทยาการความรู้ ความเห็นของนักปราชญ์ นักวิชาการ

กล่าวโดยสรุป ห้องสมุดเป็นศูนย์กลางแหล่งวิชาความรู้ทางวิชาการ เป็นสถานที่รวบรวมเอกสาร สิ่งพิมพ์ต่างๆ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ เพื่อให้นักเรียน ได้ศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง ห้องสมุดจึงเป็นแหล่งสืบค้นที่สำคัญในปัจจุบัน ซึ่งสอดคล้อง ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขปรับปรุง พ.ศ.2545 ที่บัญญัติเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

แนวทางการดำเนินงานห้องสมุด

สำนักงานคณะกรรมการประถมศึกษาแห่งชาติ (2535:1-8) ได้เห็นถึงความสำคัญ และความจำเป็นที่จะต้องจัดให้มีห้องสมุดเพื่อการเรียนที่ได้มาตรฐานประจำทุกโรงเรียนเพื่อเอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร ซึ่งมุ่งเน้นให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองจากแหล่งความรู้ในโรงเรียนที่สำคัญที่สุดคือ ห้องสมุด จึงกำหนดแนวทางในการดำเนินงานห้องสมุดโรงเรียนให้ได้มาตรฐานดังนี้

1. ความมุ่งหมายของห้องสมุด คือ
 - 1.1 สนองกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา
 - 1.2 ปลุกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน และสนใจศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง
 - 1.3 ให้นักเรียนมีทักษะในการใช้วัสดุสารนิเทศ
 - 1.4 เตรียมนักเรียนให้มีประสบการณ์ในการใช้ห้องสมุด
 - 1.5 เป็นแหล่งค้นคว้าหาความรู้ของนักเรียน บุคลากรใน โรงเรียนและชุมชน
2. การกิจและความรับผิดชอบ ประกอบด้วย
 - 2.1 สนับสนุนและส่งเสริมการเรียนการสอนตามหลักสูตรประถมศึกษา

ตลอดจนนโยบายและโครงการของ โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

- 2.2 เตรียมวัสดุสารนิเทศเพื่อประโยชน์ต่อการศึกษาค้นคว้า
- 2.3 จัดทำเครื่องมือช่วยในการค้นคว้า
- 2.4 ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่นักเรียน บุคลากรในโรงเรียนและชุมชน

2.5 ดูแลและบำรุงรักษาวัสดุสารนิเทศ วัสดุครุภัณฑ์ และอาคารสถานที่ของห้องสมุดให้อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้เสมอ

3. การบริหารห้องสมุด คือ การแต่งตั้งคณะกรรมการห้องสมุด แต่งตั้งครูทำหน้าที่บรรณารักษ์ และแต่งตั้งนักเรียนช่วยงานห้องสมุด

4. การบริการและกิจกรรม ดังนี้

4.1 การบริการห้องสมุด เช่น บริการให้อ่านอย่างเสรี บริการให้ความช่วยเหลือในการอ่าน บริการยืม-คืนวัสดุสารนิเทศ บริการจองและยืมพิเศษชั่วคราวบริการแนะนำการใช้ห้องสมุด บริการแนะนำวัสดุนิเทศ บริการตอบคำถามช่วยการค้นคว้า บริการจัดทำบรรณานุกรมเฉพาะเรื่องบริการชุมชน และบริการอื่น

4.2 กิจกรรมห้องสมุด แบ่งตามระยะเวลาที่ปฏิบัติมี 5 ประเภท คือ กิจกรรมรายวัน กิจกรรมรายสัปดาห์ กิจกรรมรายเดือน กิจกรรมรายภาคเรียน และกิจกรรมรายได้

5. วัสดุสารนิเทศควรมี 2 ประเภทคือ

5.1 วัสดุตีพิมพ์ เช่น หนังสือ วารสาร หนังสือพิมพ์ จุลสาร กฤตภาค เป็นต้น

5.2 วัสดุไม่ตีพิมพ์ เช่น รูปภาพ หุ่นจำลอง ของจริง ของตัวอย่างแผนที่ ลูกโลก เกมของเล่นเสริมทักษะ แถบบันทึกเสียง สไลด์ วิดีทัศน์ เป็นต้น

6. งานเทคนิคมีดังนี้

6.1 การสำรวจหนังสือ

6.2 การเลือกและจัดหาวัสดุสารนิเทศ

6.3 การเตรียมหนังสือ

6.4 การจัดหมู่หนังสือ

6.5 การทำบัตรรายการหนังสือ

6.6 การซ่อมบำรุงรักษาหนังสือ

7. อาคารสถานที่ ครุภัณฑ์ ห้องสมุดควรมี ดังนี้

7.1 มีสถานที่เป็นส่วนส่วนอาจอยู่ในอาคารเรียนหรืออาคารเอกเทศ

7.2 มีเนื้อที่เพียงพอสำหรับการจัดบริการและกิจกรรม การจัดเก็บวัสดุสารนิเทศ และการดำเนินงานของครูที่ทำหน้าที่บรรณารักษ์

7.3 อยู่ในที่ที่สะดวกแก่ผู้ใช้บริการ และคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ใช้บริการ และคำนึงถึงความปลอดภัยของผู้ใช้บริการและทรัพย์สิน ถ้าห้องสมุดอยู่ในอาคารเรียนไม่ควรอยู่เกินชั้นที่ 2 ของอาคาร

7.4 มีบรรยากาศดึงดูดความสนใจให้เข้าใช้บริการมีแสงสว่างเพียงพอ อากาศถ่ายเทได้สะดวก และไม่มีสิ่งรบกวน

7.5 ควรมีครุภัณฑ์ที่จำเป็น ได้แก่ โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับครูทำหน้าที่บรรณารักษ์ โต๊ะ เก้าอี้ สำหรับนั่งอ่าน ชั้นวางหนังสือ ชั้นวางเอกสาร ที่วางหนังสือ ตู้บัตรรายการ ตู้เหล็ก 2 บาน ป้ายนิเทศ ที่สำหรับ ยืม – คืนหนังสือ ครุภัณฑ์และอุปกรณ์ซ่อมหนังสือและที่เก็บกวดภาค ซึ่งมีขนาดและสัดส่วนที่เหมาะสม มีความคงทนสะดวกต่อการเคลื่อนย้าย และง่ายต่อการรักษาความสะอาด

8. งบประมาณ นอกจากได้รับจากทางราชการส่วนหนึ่งแล้วทางโรงเรียนควรจัดหาเพิ่มเติมจากแหล่งอื่น เช่น เงินบริจาค รายได้จากการจัดกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานห้องสมุด

นอกจากนี้ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2538 : 35) ได้ให้แนวปฏิบัติงานห้องสมุดดังนี้

1. จัดให้มีห้องสมุดหรือมุมหนังสือที่เหมาะสมและสอดคล้องกับจำนวนนักเรียน
2. จัดหาวัสดุครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับห้องสมุดให้เพียงพอ เช่น ตู้หรือชั้นวางหนังสือ ตู้บัตรรายการ โต๊ะอ่านหนังสือ เป็นต้น
3. จัดให้มีบรรณารักษ์หรือเจ้าหน้าที่ห้องสมุด และคณะกรรมการห้องสมุดเป็นผู้รับผิดชอบห้องสมุด
4. จัดหาหนังสือห้องสมุดให้เพียงพอ
5. จัดทำทะเบียนหนังสือ สถิติการใช้บริการและการยืมหนังสืออย่างมีระบบและเป็นปัจจุบัน
6. แสวงหาแหล่งทรัพยากรเพื่อนำมาพัฒนาและปรับปรุงห้องสมุด
7. สนับสนุนครูผู้สอนให้ใช้ห้องสมุดในการพัฒนาและปรับปรุงห้องสมุด
8. ติดตามและดูแลการดำเนินงานของห้องสมุด เมื่อพบปัญหาให้แก้ไข
9. จัดกิจกรรมห้องสมุดเพื่อพัฒนากิจกรรมการเรียนการสอน เช่น กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน กิจกรรมวันสำคัญต่าง ๆ
10. ประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุดเมื่อสิ้นภาคเรียน

หน้าที่ของห้องสมุด มีดังนี้ (มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช, 2540 :196 – 197)

1. เป็นแหล่งวัสดุอุปกรณ์ โดยห้องสมุดจะจัดหาอุปกรณ์การศึกษาตามหลักสูตรทุกชนิด มาเก็บรักษาไว้ให้เพียงพอกับความต้องการของครูและนักเรียน
2. เป็นศูนย์กลางการศึกษาค้นคว้า สำหรับให้นักเรียนและครูที่มีปัญหาในเรื่องที่ต้องการศึกษา หรือต้องการค้นคว้าหาข้อเท็จจริงบางอย่าง ได้อาศัยห้องสมุดช่วยแก้ปัญหาด้านความรู้เหล่านั้นให้หมดไปได้ ทั้งยังเป็นแหล่งส่งเสริมการศึกษาค้นคว้า เป็นแหล่งฝึกฝนและปรับปรุงให้นักเรียนศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง ให้นักเรียนมีประสบการณ์ในการใช้ห้องสมุด อันจะเป็นการสร้างนิสัยรักการอ่านและการค้นคว้าที่จะเป็นบันไดไปสู่การใช้ห้องสมุดมหาวิทยาลัย ทั้งจะให้นักเรียนเกิดทักษะในการใช้หนังสือและวัสดุการศึกษาต่างๆ ประกอบการศึกษาอีกด้วย
3. เป็นศูนย์กลางการอ่านและฝึกวิจารณ์งานในการอ่าน ให้ผู้ใช้บริการห้องสมุดเข้ามาอ่านหนังสือในห้องสมุดอย่างสม่ำเสมอ อันจะเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้กับผู้มาใช้บริการ เป็นแหล่งเปิดโอกาสให้มีการขยายขอบเขตการอ่านให้กว้างขวาง เพราะผู้ใช้บริการห้องสมุดมีโอกาสเลือกอ่านอย่างเสรี ช่วยให้เกิดวิจารณ์งานต่อหนังสือที่เลือกอ่านว่าจะได้ผลคุ้มค่าเพียงใดด้วยตนเอง อันเป็นการแนะแนวการอ่านอีกด้วย โดยรู้จักไตร่ตรองและมีรสนิยมในการเลือกหนังสืออ่านทั้งให้รู้จักพัฒนารสนิยมในการอ่านด้วย
4. เป็นศูนย์กลางบริการ โดยจัดบริการหนังสือ และวัสดุการศึกษาทุกชนิด สำหรับประกอบการเรียนการสอนและสำหรับกิจกรรมตามหลักสูตรหรือเสริมหลักสูตรด้วยการจัดหา และให้บริการเกี่ยวกับการให้ยืมหนังสือไปประกอบการเรียนการสอนในชั้นเรียน ในห้องพิเศษเฉพาะวิชาในโรงฝึกงานและในการจัดกิจกรรมชุมนุมต่างๆ โดยบรรณารักษ์จะจัดบริการแก่ครู ให้ใช้หนังสือและวัสดุการศึกษาต่างๆ ประกอบการสอนและสอนนักเรียนให้รู้จักใช้หนังสือ และวัสดุอุปกรณ์ต่างๆ สำหรับประกอบการศึกษาค้นคว้า

ห้องสมุด เป็นแหล่งเรียนรู้ที่โรงเรียนจัดบริการให้กับนักเรียนได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมจากการเรียนในชั้นเรียน เป็นการบริการเกี่ยวกับหนังสือและวัสดุต่างๆ ตลอดทั้งสื่อเทคโนโลยี ที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และอยู่ในหลักสูตรระดับมัธยมศึกษา เพื่อให้ให้นักเรียนและครูได้ศึกษาค้นคว้า ตลอดทั้งยังมีกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนและเพื่อปลูกฝังให้นักเรียนมีนิสัยรักการอ่าน ตลอดจนเพื่อเป็นการปูพื้นฐานการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

สรุปได้ว่า ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องจัดให้มีห้องสมุดโรงเรียนที่มีการจัดระบบการให้บริการ การจัดกิจกรรมที่สอดคล้องและเหมาะสมกับนักเรียน จัดหาหนังสือ วัสดุและครุภัณฑ์ให้เพียงพอต่อการใช้ จัดให้มีครูผู้รับผิดชอบห้องสมุด ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูผู้ใช้

ห้องสมุดเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีการแสวงหาทรัพยากรภายนอกเพื่อมาปรับปรุงและพัฒนาห้องสมุด และมีการประเมินผลการดำเนินงานห้องสมุด

ภูมิหลังและความเป็นมาโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี

โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี (2553 : 3-5) ได้รับการก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2455 ในรัชสมัยของพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 โดยมีพระภิกษุรูปหนึ่งซึ่งเป็นพระเถระผู้ใหญ่ชื่อพระรัตนธัมมิศรีธรรมราชสังฆนายกตรีปิฎกคุณาลังการศีลมาจารย์ วินัยสุนทรฉัตรศิครบวรสังฆารามคามวาสี เป็นผู้ดูแลรับผิดชอบวัดตั้งแต่นครศรีธรรมราชลงมา หลังจากที่ท่านได้ก่อตั้งโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดนครศรีธรรมราชแล้ว ได้ 1 ปี นั้น ท่านได้มาตรวจเยี่ยมวัดดำนีนรสโมสร (วัดกลาง) สมัยนั้นมีชื่อว่าวัดบางน้ำจืด ท่านได้เริ่มก่อตั้งโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานีขึ้น โดยใช้ศาลาท่าน้ำเป็นสถานที่เรียน

นักเรียนได้อาศัยเรียนอยู่ที่ศาลาท่าน้ำได้เป็นระยะเวลาประมาณครึ่งปี จึงย้ายมาเปิดสอนที่ริมแม่น้ำสามัคคีติดกับบ้านสะบารัง โดยใช้พลับพลาที่รับเสด็จพระปิยะมหาราช ซึ่งพระองค์เสด็จมาตั้งถ้อยคูดาวในสนามศักดิ์เสนีย์ (แทนคูดาว ขนาดกว้างยาว 2 เมตร สูง 2 เมตร ปัจจุบันฝังในสนามหมดแล้ว) ชื่อ เรือนราชประสิทธิ์ เป็นที่เรียน และได้รับพระราชทานชื่อของโรงเรียนปัตตานีเบญจมราชูทิศ เพื่อเป็นบรมราชานุสรณ์แด่พระพุทธเจ้าหลวงสมเด็จพระราชบิดา สมัยนั้นมีพระยาเดชาอนุชิตหรือพระยาศักดิ์เสนีย์ เป็นสมุหเทศาภิบาล มณฑลปัตตานี เปิดสอนแบบสหศึกษา มีนายโต๊ะ เป็นครูใหญ่ ตั้งแต่ พ.ศ. 2455

ต่อมามณฑลปัตตานีได้มีหนังสือราชการแจ้งไปยังกระทรวงธรรมการให้ทราบ ว่า “บรรดาข้าราชการ พ่อค้า และประชาชนในมณฑลปัตตานี ได้ร่วมใจกันบริจาคทรัพย์และสิ่งของ รวมเงินบริจาคทั้งสิ้น 15,330 บาท 23 สตางค์ เพื่อจัดสร้างโรงเรียนประจำมณฑลขึ้น โดยสร้างอาคารเรียนเป็นเรือนไม้ยกพื้นชั้นเดียว 1 หลัง ตัวเรือนกว้าง 4 วา 2 ศอก ยาว 22 วา 2 ศอก ทาสีภายในภายนอก แบ่งเป็น 6 ห้องเรียน ห้องพักครู 2 ห้อง และห้องประชุม 1 ห้อง รวมเงินค่าก่อสร้างตัวเรือนและจัดทำโต๊ะเก้าอี้ทั้งสิ้น 15,330 บาทถ้วน

เมื่อก่อสร้างอาคารเรียนเสร็จเรียบร้อยแล้ว ทางมณฑลปัตตานี ได้จัดให้มีพิธีเปิดโรงเรียนเป็นทางการเมื่อวันที่ 22 ตุลาคม พ.ศ.2457 โดยมหาอำมาตย์ตรี พระยาเดชาอนุชิต สมุหเทศาภิบาลได้เชิญเสด็จมหาอำมาตย์โทสมเด็จพระเจ้าน้องยาเธอ เจ้าฟ้ากรมขุนลพบุรีราเมศวร์ สมุหเทศาภิบาลมณฑลนครศรีธรรมราช เป็นประธานในพิธี โรงเรียนนี้มีนามตามชื่อ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานนามว่า “โรงเรียนเบญจมราชูทิศ”

ครั้น พ.ศ.2482 โรงเรียนปิตตานี “เบญจมาธุทศ” ได้ย้ายมาเรียนที่อาคารเรียน 1 (ในปัจจุบันนี้รื้อออกแล้ว) ด้วยเหตุจํานวนนักเรียนเพิ่มมากขึ้น และเป็นการขยายบริเวณโรงเรียน ให้กว้างขวางพอกับจํานวนนักเรียนที่เพิ่มมากขึ้นด้วย โรงเรียนปิตตานี “เบญจมาธุทศ” ได้รับการเปลี่ยนชื่อ ให้เหมาะสมใหม่เป็น “โรงเรียนเบญจมาธุทศ จังหวัดปิตตานี” เมื่อ พ.ศ.2510 ปัจจุบันโรงเรียนมีเนื้อที่ทั้งสิ้น 33 ไร่ 2 งาน 52 ตารางวา แบ่งเป็น 2 แปลง คือ บริเวณตึกขาว ติดกับหอสมุดพระเทพรัตนราชสุดา สยามบรมราชกุมารี แปลงเกษตร บ้านพักครู-อาจารย์ นักการภารโรง 1 แปลง และที่ตั้งโรงเรียนปัจจุบัน รวมถึงสนามศกดิ์เสนีย์ 1 แปลง

ปัจจุบัน (ปีการศึกษา2553) โรงเรียนได้เปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีนักเรียนทั้งสิ้น 2,472 คน จัดเป็น 63 ห้องเรียน (13-13-12-8-8-9) ครู-อาจารย์ 114 คน พนักงานราชการ 10 คน ลูกจ้างประจำงานบริการ 13 คน ครูอัตราจ้าง 21 คน ลูกจ้างชั่วคราวสำนักงาน 9 คน ลูกจ้างชั่วคราวงานบริการ 8 คน รวมบุคลากรทั้งสิ้น 175 คน

สถานที่ตั้ง โรงเรียนตั้งอยู่เลขที่ 2 ถนนสะบารัง อำเภอเมือง จังหวัดปิตตานี รหัสไปรษณีย์ 94000 หมายเลขโทรศัพท์ 073-336574 (ห้องผู้อำนวยการ) 073-336575 (สำนักงานโรงเรียน) และโทรสาร 073-336577 073-336703 (ฝ่ายบริหารงานบุคคล) มีเนื้อที่ 33 ไร่ 2 งาน 52 ตารางวา แบ่งเป็น 2 แปลง ดังนี้

เนื้อที่แปลงที่ 1 ตั้งอยู่บนฝั่งตรงข้ามศาลากลางจังหวัดปิตตานี มีเนื้อที่ 23 ไร่ 1 งาน 9/10 ตารางวา เป็นเนื้อที่ส่วนใหญ่ ประกอบด้วยสนามศกดิ์เสนี อาคารเรียน และสถานที่ทำงาน ดังนี้

อาคารเรียน

อาคารเรียน 4 อยู่ใกล้รั้วโรงเรียน เป็นอาคาร 3 ชั้น (แบบ 318 พ.) สร้าง พ.ศ. 2518 ปรับปรุงซ่อมแซม พ.ศ.2540 อยู่ในความรับผิดชอบ และดูแลของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี (ธุรกิจ)

ชั้นที่ 1 มีห้องพักรุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ห้องเรียน จำนวน 4 ห้องเรียน และห้องพักรุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์)

ชั้นที่ 2 มีห้องพักรุกหมวดธุรกิจศึกษา ห้องเรียนจำนวน 4 ห้องเรียน และห้องดนตรี

ชั้นที่ 3 มีห้องพิมพ์ดีด ห้องเรียน จำนวน 4 ห้องเรียน และห้องเขียน

แบบ

อาคารเรียน 5 ขนานกับสระน้ำ เป็นอาคารเรียน 4 ชั้น (แบบ cs 424) สร้าง พ.ศ. 2523 อยู่ในความดูแลและรับผิดชอบของกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ กลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ชั้นที่ 1 มีห้องคหกรรม (ผ้า) ห้องโสตทัศนศึกษา ห้องดนตรีไทย
ห้องพักรุกกลุ่มสาระการเรียนรู้คณิตศาสตร์ ห้องเรียน จำนวน 1
ห้องเรียน

ชั้นที่ 2 มีห้องสมุด และห้องเรียน จำนวน 5 ห้องเรียน

ชั้นที่ 3 มีห้องพักรุกกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และห้องทดลอง
วิทยาศาสตร์ จำนวน 5 ห้องเรียน

ชั้นที่ 4 มีห้องพักรุกกลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ และห้องทดลอง
วิทยาศาสตร์จำนวน 2 ห้อง และห้องเรียน จำนวน 5 ห้องเรียน

อาคารเรียน 6 อยู่ติดรั้วด้านถนนสระบัวรั้ว ดิฉัน โรงเรียนบริเวณสนามศักดิ์เสนี เป็นอาคาร 3 ชั้น (อาคาร 216 ล.) สร้าง พ.ศ.2532 ชั้น 2 และชั้น 3 อยู่ในความดูแลรับผิดชอบของกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ประกอบด้วย

ชั้นที่ 1 สำนักงานผู้อำนวยการ สำนักงานฝ่ายบริหารงบประมาณ ฝ่าย
บริหารงานบุคคล ฝ่ายบริหารงานวิชาการ และศูนย์คอมพิวเตอร์

ชั้นที่ 2 ห้องพักรุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาต่างประเทศ ห้อง
คอมพิวเตอร์ 3 ห้อง และจำนวนห้องเรียน 2 ห้องเรียน

ชั้นที่ 3 ห้องพุทธศาสนา และห้องเรียน จำนวน 5 ห้องเรียน

อาคารเรียน 7 อาคารเรียนหลังใหม่ สร้างแล้วเสร็จ พ.ศ.2552 เปิดใช้ในการเรียน การสอน ปีการศึกษา 2553 อยู่บริเวณตรงกลางของโรงเรียน สร้างขนานกับรั้วหน้าโรงเรียน เป็นอาคาร 5 ชั้น อยู่ในความดูแลและรับผิดชอบของกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ประกอบด้วย

ชั้นที่ 1 เปิดโล่ง มีโต๊ะสำหรับนักเรียนนั่งพักผ่อน ทำการเรียน อ่าน
หนังสือ สวัสดิการร้านค้าของโรงเรียน 1 ห้อง และ
ห้องควบคุมโทรทัศน์ ใต้ถุนอาคารเรียน 7

ชั้นที่ 2 โรงเรียนอาหารของโรงเรียน

ชั้นที่ 3 ห้อง IT ห้องใหญ่ 2 ห้องรวม ห้องเรียน จำนวน

ชั้นที่ 4 ห้องพักรุกกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม
ห้องเรียน จำนวน ห้องเรียน

ชั้นที่ 5 ห้องพักรุกกลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม และ
ห้องเรียน จำนวน ห้องเรียน

อาคารประกอบ

อาคารฝึกงานไม้ ติดกับอาคารโรงฝึกงานด้านทิศเหนือ

อาคารคหกรรม ตั้งติดกับอาคารฝึกงานไม้ด้านทิศเหนือ

อาคารโรงฝึกงาน อยู่ติดรั้วโรงเรียนด้านตะวันออก เป็นอาคาร 2 ชั้น (แบบ ผ.

204) สร้าง พ.ศ.2523 ประกอบด้วย

ชั้นที่ 1 ช่างโลหะ ช่างยนต์ และห้องโรเนียวเอกสาร

ชั้นที่ 2 ช่างไฟฟ้า และห้องพักรุก กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพ และ
เทคโนโลยี

อาคารอเนกประสงค์ โรงยิมส์ 2 ชั้น ทดแทนโรงยิมส์หลังเก่า โดยได้
งบประมาณ สนับสนุนจากจังหวัดปัตตานี จำนวน 13 ล้านบาท ประกอบด้วย สำนักงานฝ่าย
บริหารงานทั่วไป ห้องพยาบาล ห้องเรียนสุศึกษา ห้องพักรุกกลุ่มสาระการเรียนรู้สุศึกษาและ
พลานามัย ห้องแนะแนว ห้องประชาสัมพันธ์ ห้องสมาคมนักเรียนเก่าเบญจมาศูทิศ ห้องประชุม
ภาณู ห้องสุชา ชาย-หญิง

อาคารระหมาด ติดกับโรงฝึกงาน ด้านทิศใต้ใช้เป็นสถานที่ระหมาดของนักเรียน
ที่นับถือศาสนาอิสลาม สร้าง พ.ศ.2526 ปรับปรุงซ่อมแซม พ.ศ.2542

อาคารหอประชุม (แบบ 100/29) สร้าง พ.ศ.2530 ปรับปรุงเป็นหอประชุมติด
แอร์ ใช้สำหรับจัดกิจกรรมของโรงเรียน และหน่วยงานภายนอกมาใช้บริการ

อาคารเกษตรกรรม (แบบ ผ.101) สร้าง พ.ศ.2523 ซ่อมแซมปรับปรุง พ.ศ.2536

คติพจน์ของโรงเรียน

“นตฺถิ ปญฺญาสมา อาภา” แปลว่า แสงสว่างเสมอด้วยปัญญาไม่มี

คำขวัญของโรงเรียน

“สะอาด สามัคคี เรียนดี มีวินัย”

สัญลักษณ์ของโรงเรียน

“พระเกี้ยว”

สีประจำโรงเรียน

“สีเขียว – ขาว”

โครงสร้างการบริหารโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี ได้แบ่งฝ่ายการบริหารออกเป็น 4 ฝ่าย และสายงานการรับผิดชอบด้านต่างๆ (เบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี, 2553 :18) ได้แก่

1. การบริหารฝ่ายวิชาการ
2. การบริหารฝ่ายงบประมาณ
3. การบริหารฝ่ายบริหารงานบุคคล
4. การบริหารฝ่ายบริหารงานทั่วไป

นโยบายโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี

1. จัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับบทบัญญัติรัฐธรรมนูญพุทธศักราช 2551 และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542
2. จัดการศึกษาให้ครอบคลุม โดยเฉพาะเด็กพิการและด้อยโอกาสทุกประเภท
3. สนับสนุนการพัฒนาตนเองให้เป็นไปตามมาตรฐานการประกันคุณภาพการศึกษาเพื่อรอรับการประกันคุณภาพภายนอก
4. สนับสนุนและส่งเสริมการเรียนรู้คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยี โดยมุ่งเน้นการปฏิบัติการคิดค้นที่เหมาะสม
5. มุ่งเน้นการพัฒนาโรงเรียน โดยยึดหลักการพัฒนาแบบ 5 ส คือ สะอาด สะดวก สะอาด สุขลักษณะ และสร้างนิสัย
6. พัฒนาระบบการเรียนการสอนที่ยึดนักเรียนเป็นสำคัญ โดยเน้นการมีส่วนร่วมและการจัดทำแฟ้มสะสมงาน (Portfolio)
7. จัดกิจกรรมการเรียนการสอน โดยแทรกคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในแบบบูรณาการทุกรายวิชา
8. นำเทคโนโลยีและนวัตกรรม (IT) มาใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประโยชน์มากยิ่งขึ้น
9. จัดการศึกษาเพื่ออาชีพและศึกษาต่อ ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน โดยเน้นทักษะการปฏิบัติ และการประกอบอาชีพเพื่อหารายได้ระหว่างเรียน
10. ส่งเสริมคุณธรรม จริยธรรม กิจกรรมด้านศิลปะและดนตรี ประเพณี วัฒนธรรม อันดีงาม ตลอดจนส่งเสริมการอนุรักษ์ธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม ให้อาคารสถานที่สะอาดร่มรื่นเป็นระเบียบ สวยงามสอดคล้องกับสภาพ และพัฒนาการของนักเรียน

11. รณรงค์ ป้องกัน และแก้ไข ปัญหาสารเสพติด โดยเน้นการเสริมสร้าง ภูมิคุ้มกันทางความคิด
12. ส่งเสริมและปลูกฝังพฤติกรรมประชาธิปไตย ในโรงเรียนให้สอดคล้องกับ ระบบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข
13. พัฒนาศักยภาพของบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถสร้าง ทักษะและผลงานทางวิชาการให้ปรากฏ
14. จัดกิจกรรมเสริมสร้างความรัก ความสามัคคี ความภาคภูมิใจในสถาบัน และการสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่บุคลากร โดยทั่วถึง
15. ร่วมมือและส่งเสริมให้ชุมชน เอกชน หน่วยงานอื่นๆ สมาคมนักเรียน คณะกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง และผู้ทรงคุณวุฒิ ภูมิปัญญาท้องถิ่น มีส่วนร่วมในการเสริมสร้าง และพัฒนาโรงเรียน โดยมุ่งเน้นการจัดการศึกษาในรูปแบบของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
16. พัฒนาการบริหารและการจัดการให้คล่องตัว รวดเร็ว และชัดเจนโดยเน้นการ พัฒนาระบบการวางแผนข้อมูล สารสนเทศ และการกระจายอำนาจ
14. ส่งเสริมปลูกฝังจิตสำนึกปลูกฝังจิตสำนึกของบุคลากรให้ตระหนักและยึดมั่น ในพระราชปณิธานขององค์พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว อันเป็นศูนย์รวมจิตใจ และเป็นพระราชบิดาของโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี

ความเปลี่ยนแปลงของโรงเรียนในปัจจุบัน

โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี เป็นโรงเรียนเอกชนนิยมในอดีต เป็น โรงเรียนที่มีชื่อเสียงมายาวนาน ปัจจุบันมีอายุร่วม 99 ปี ได้รับการก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ.2455 ตรงกับ สมัยพระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 6 นามว่า โรงเรียน ปัตตานีเบญจมราชูทิศ มี นายโต๊ะ เป็นครูใหญ่คนแรกเปิดการสอนแบบสหศึกษา และใน พ.ศ.2510 รับการเปลี่ยนชื่อให้ เหมาะสมใหม่ เป็น โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี ถึงปัจจุบัน

จากอดีตถึงปัจจุบัน โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี ในฐานะผู้รับผิดชอบ จัดการศึกษาจะต้องจัดทำหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติในการวัดและประเมินผลการเรียนของ สถานศึกษา เพื่อให้บุคลากรที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายได้ถือปฏิบัติร่วมกัน และเป็นไปตามมาตรฐาน เดียวกัน โรงเรียนมีผลการเรียนรู้ผู้เรียนจากการวัดและประเมินผลทั้งในระดับชั้นเรียน ระดับ สถานศึกษา ระดับเขตพื้นที่การศึกษา และระดับชาติ เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการสร้างความเชื่อมั่น เกี่ยวกับคุณภาพของผู้เรียน แก่ผู้ปกครอง และชุมชน (เบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี, 2553:1- 42)

ปีการศึกษา 2552 ผู้บริหารโรงเรียน คือ นายวิลาพ อุทัยรัตน์ ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียน ระดับ 9 โรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี ได้รับการคัดเลือกเป็นผู้บริหารสถานศึกษาดีเด่น ระดับประเทศ จากคุรุสภา กระทรวงศึกษาธิการ ทำให้ผู้ปกครองและนักเรียนมีความเชื่อมั่นในการบริหารงานของโรงเรียน ในทุกด้าน ทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จในหลายๆด้าน นักเรียนเข้าแข่งขันทักษะทางวิชาการ ทั้งในระดับจังหวัด และระดับประเทศ ได้รับรางวัลต่างๆ มากมาย นักเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 สามารถสอบเข้าเรียนต่อในระดับอุดมศึกษาเป็นจำนวนมาก นอกจากนั้น โรงเรียนได้จัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างดีเยี่ยม มีกรรมการเครือข่ายผู้ปกครอง มีสมาคมนักเรียนเก่าเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี และมีคณะกรรมการสถานศึกษา เข้ามาดูแลและช่วยเหลืองานต่างๆ ของโรงเรียน อย่างดีเยี่ยม

การรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อ

1. การรับนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีหลักเกณฑ์ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ ได้แก่ การรับนักเรียนในเขตพื้นที่บริการ คือ นักเรียนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านในเขตอำเภอเมือง และนอกเขตพื้นที่บริการ คือนักเรียนที่อยู่ต่างอำเภอ และต่างจังหวัด การรับนักเรียน แบ่งออกเป็น 5 ประเภทได้แก่
 - 1.1. การรับด้วยการสอบเข้าห้องเรียนพิเศษ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1/11 และ 1/12 มี 2 ห้องเรียน เน้นวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาอังกฤษ และคอมพิวเตอร์ เป็นห้องเรียนทำข้อตกลงพัฒนาด้านวิชาการร่วมกับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี
 - 1.2. การรับนักเรียนห้องเรียนพิเศษภาษาจีน จากการทำ MOU ร่วมกับโรงเรียนจ้อฮั่วในการพัฒนาภาษาจีนอย่างต่อเนื่อง จำนวน 1 ห้องเรียน
 - 1.3. การรับนักเรียนคัดเลือกจากความสามารถพิเศษ ด้านนาฏศิลป์ ดนตรี กีฬา ขับร้องเพลง
 - 1.4. การรับนักเรียนจากการสอบ เป็นการสอบสำหรับนักเรียนทั้งในเขตพื้นที่บริการ และนอกเขตพื้นที่บริการ
 - 1.5. การรับนักเรียนโดยการจับฉลาก เป็นการจับฉลากสำหรับนักเรียนในเขตพื้นที่บริการ ที่สอบคัดเลือกไม่ได้
2. การรับนักเรียนเข้าศึกษาต่อในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 4 มีหลักเกณฑ์ตามที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด แบ่งได้เป็น 2 ประเภท ได้แก่

2.1. รับนักเรียนจบชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จากโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี ในระบบโควต้า โดยดูเกรดเฉลี่ย ของนักเรียน และทดสอบการผ่านเกณฑ์ในการเลือกแผนการเรียน

2.2. การรับนักเรียนจากโรงเรียนอื่นที่มีความสนใจเข้าศึกษาต่อโรงเรียนเบญจมราชูทิศ จังหวัดปัตตานี โดยการสอบคัดเลือก

สำหรับแผนการเรียนที่เปิด ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ได้แก่

1. แผนการเรียนวิทยาศาสตร์ – คณิตศาสตร์
2. แผนการเรียนคณิตศาสตร์ – ภาษาอังกฤษ
3. แผนการเรียนภาษาญี่ปุ่น – ภาษาอังกฤษ
4. แผนการเรียนภาษาจีน – ภาษาอังกฤษ
5. แผนการเรียนภาษาอังกฤษ – ภาษาไทย – สังคมศึกษา

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิมล ปั่นสวย (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของผู้ปกครอง ในการให้นักเรียน เรียนต่อระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนดาราวิทยาลัย ผู้ศึกษาได้แสดงผลรูปของการศึกษา ปัจจัยแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน ดังต่อไปนี้

1. ด้านการบริหาร - การจัดการและการบริการ

ผลการวิเคราะห์ โดยภาพรวมและเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลผลพบว่าเป็นปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก

2. ด้านวิชาการและชื่อเสียงของโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านวิชาการและชื่อเสียงของโรงเรียน เมื่อพิจารณาโดยมองจากภาพรวมและเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลผลพบว่าเป็นปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ อยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัจจัยด้านวิชาการและชื่อเสียงของโรงเรียนเป็นรายชื่อ และเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลผลพบว่าเป็นปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก

3. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมในโรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียน เมื่อพิจารณาโดยมองจากภาพรวมและเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลผลพบว่าเป็นปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัจจัยด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมโรงเรียนเป็นรายชื่อ เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก และระดับปานกลาง

4. ด้านกิจการนักเรียน

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านกิจการนักเรียนเมื่อพิจารณาโดยมองจากภาพรวมและเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลผล พบว่าเป็นปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาปัจจัยด้านกิจการนักเรียนเป็นรายชื่อ อยู่ในระดับมาก และระดับปานกลาง

5. ด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียน

ผลการวิเคราะห์ปัจจัยด้านการประชาสัมพันธ์โรงเรียนเมื่อพิจารณาโดยภาพรวมและเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลผล พบว่าเป็นปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาปัจจัยด้านกิจการนักเรียนเป็นรายชื่อ และเปรียบเทียบกับเกณฑ์การแปลผลพบว่าทุกข้อเป็นปัจจัยที่มีความเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจอยู่ในระดับปานกลาง

สุดารัตน์ แซ่ซี้ (2541: บทคัดย่อ) ได้วิจัยเรื่อง ความคาดหวังของผู้ปกครองเกี่ยวกับ การจัดการศึกษาของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่เพศหญิง โดยมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาตรี ประกอบอาชีพรับจ้าง ผู้ปกครองส่วนใหญ่ คาดหวังในเรื่องการจัดการประสบการณ์การเรียนการสอน มุ่งพัฒนาเด็กให้มีความพร้อมทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เพื่อให้เด็กมีความพร้อมเพื่อศึกษาต่อในระดับชั้นประถมศึกษา ครูอนุบาลต้องเป็น ผู้ที่ทำให้เด็กเกิดความรัก และไว้วางใจมากที่สุด สื่อการเรียนการสอนมีความปลอดภัย สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนเหมาะสมกับเด็กอนุบาล ห้องเรียนมีการระบายอากาศ และมีความแสงสว่างเพียงพอ ครูต้องแจ้งข่าวสารให้ผู้ปกครองทราบสม่ำเสมอ และมีการเอาใจใส่ความปลอดภัยในการรับส่งนักเรียน

วิโรจน์ มูฮำหมัด (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย จากกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึง นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย จำนวน 372 คน ผลการวิจัยพบว่าปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาในโรงเรียนกรุงเทพคริสเตียน มากที่สุด ดังนี้

1. ด้านโรงเรียนที่ดี ได้แก่ ทำเลที่ตั้งของโรงเรียนต้องสะดวกในการรับ – ส่งนักเรียน เป็นเส้นทางผ่านของผู้ปกครอง มีการจัดสถานที่ภายในโรงเรียนเป็นสัดส่วนถูกสุขลักษณะ

2. ด้านวิชาการ ได้แก่ โรงเรียนเปิดสอน ตั้งแต่ระดับประถมศึกษา ถึงระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งไม่เป็นภาระของผู้ปกครองในการหาที่เรียนใหม่ให้กับบุตรหลาน นอกจากนี้โรงเรียนมีกิจกรรมเสริมสร้างความเป็นผู้นำให้กับนักเรียนกล้าแสดงออกและโรงเรียนมีการรายงานผลความก้าวหน้าเรื่องการเรียนการสอนของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ

3. ด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ได้แก่ จำนวนห้องปฏิบัติการห้องเรียน เพียงพอ ปลอดภัย ไม่มีเสียงรบกวน โอ้อำ และทันสมัย

4. ด้านบริการ ได้แก่ การปลูกฝังให้นักเรียนมีระเบียบวินัย มีความรับผิดชอบต่องานใช้ และรักษาทรัพย์สินของโรงเรียน นอกจากนี้โรงเรียนมีการจัดการดูแลเรื่องความปลอดภัยให้กับนักเรียน โดยจัดพยาบาลให้บริการตลอดเวลาทำการ จัดให้มีครูเวรและเจ้าหน้าที่รักษาความปลอดภัยอย่างเข้มงวด

5. ด้านชื่อเสียงของโรงเรียน ได้แก่ การช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกันของศิษย์เก่าและศิษย์ปัจจุบัน บุคคลในวงสังคม และการเมืองให้การยอมรับ

6. ด้านครู ได้แก่ คุณวุฒิและประสบการณ์ทำงานของครู วิทยุที่สอนในแต่ละระดับชั้น ตลอดจนความเหมาะสมในเรื่องของการแต่งกายบุคลิกภาพของครูชายและครูหญิง

7. ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ได้แก่ การที่โรงเรียนให้ข้อมูลข่าวสารกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน ผ่านสื่อมวลชน และนักเรียนที่สำเร็จการศึกษาจากโรงเรียน

สายชน หมวกเหล็ก (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลาน เข้าเรียนใน โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดสระบุรี จากกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 1 – 3 ปีการศึกษา 2541 โรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดสระบุรี จำนวน 555 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนใน โรงเรียนเอกชนมากที่สุด คือ

1. ปัจจัยเกี่ยวกับครู ได้แก่ ครูดูแลเอาใจใส่นักเรียนและให้การบ้านสม่ำเสมอ
2. ปัจจัยเกี่ยวกับการจัดประสบการณ์การเรียนการสอน ได้แก่ โรงเรียน มีการเน้นการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กเป็นสำคัญ และส่งเสริมให้เด็กอ่าน เขียน คิดคำนวณได้
3. ปัจจัยเกี่ยวกับการบริการอาหารและสุขภาพ ได้แก่ การจัดบริการอาหารเสริมและอาหารกลางวันที่สะอาดถูกหลักโภชนาการ และมีปริมาณเพียงพอต่อความต้องการของนักเรียน
4. ปัจจัยเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้แก่ โรงเรียนช่วยเหลือผู้ปกครอง โดยแบ่งชำระค่าเทอมได้ในอัตราส่วนที่เหมาะสม
5. ปัจจัยเกี่ยวกับที่ตั้ง ได้แก่ โรงเรียนตั้งอยู่แหล่งที่สะดวก ในการเดินทางรับ - ส่ง และตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี ไม่มีกลิ่น เสียง หรือสิ่งที่เป็นอันตรายอยู่ข้างเคียง สำหรับการบริการอื่นๆ ได้แก่ สระว่ายน้ำ และห้องนอนปรับอากาศ มีผลต่อการตัดสินใจน้อยกว่า 5 ปี ปัจจัยดังกล่าวข้างต้น

สุรสิทธิ์ แก้วใจ (2542 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จากกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2544 จำนวน 400 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ผู้ปกครองนักเรียนใช้เป็นเกณฑ์ตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษา คือ

1. ปัจจัยด้านวิชาการ ได้แก่ โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา
2. ปัจจัยด้านอาคารสถานที่และการจัดสภาพแวดล้อม ได้แก่ โรงเรียน มีบรรยากาศแห่งความอบอุ่น ปลอดภัย จัดครูเวรรับ – ส่ง นักเรียน เข้า – ออกโรงเรียน
3. ปัจจัยด้านคุณลักษณะของครู ได้แก่ โรงเรียนที่ผู้บริหารมีบุคลิกภาพ มีความรู้ความสามารถ มีวิสัยทัศน์มุ่งมั่นต่อความสำเร็จในการพัฒนาโรงเรียนและครูมีความรู้ความสามารถในการสอนมีความสามารถในการแก้ปัญหา
4. ปัจจัยด้านค่าธรรมเนียมการเรียน ได้แก่ โรงเรียนยินยอมให้ผู้ปกครองผ่อนชำระค่าเล่าเรียนได้
5. ปัจจัยด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ได้แก่ โรงเรียนจัดให้มีการบริการด้าน สุขภาพอนามัย เช่น มีแพทย์ พยาบาล ตรวจสอบสุขภาพของนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ
6. ปัจจัยด้านชื่อเสียงของโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนที่มีนักเรียนจบการศึกษาสามารถสอบเข้าเรียนต่อในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงได้
7. ปัจจัยด้านประชาสัมพันธ์ ได้แก่ โรงเรียนที่จัดทำเอกสาร วารสาร แผ่นพับ สิ่งพิมพ์เผยแพร่กิจกรรมและการดำเนินงานของโรงเรียน

อารีย์ อัยวรรณ (2543 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านปัจจัยและกระบวนการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกาฬสินธุ์ มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านปัจจัย และด้านกระบวนการ ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กลุ่มตัวอย่างได้แก่โรงเรียนมัธยมศึกษาจำนวน 58 โรงเรียน แบ่งตามขนาดโรงเรียน ได้แก่ขนาดใหญ่ ขนาดกลาง ขนาดเล็กผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหาร ผู้ช่วยผู้บริหาร และครูผู้สอน ผลการวิจัยพบว่า 1) ด้านปัจจัย ความคิดเห็นของข้าราชการครูต่อคุณภาพการศึกษา ตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านปัจจัยอยู่ในระดับ "มาก" มาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ ผู้บริหารมีคุณธรรม จริยธรรม และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ มีงบประมาณสนับสนุนอย่างเพียงพอตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดของแต่ละมาตรฐานด้านปัจจัยมีดังนี้คือ

(1) ครูและบุคลากรเพียงพอ (2) ความรับผิดชอบ ตรงต่อเวลา อุทิศตน (3) ความสามารถในการสร้างทีมงาน (4) ใช้หลักธรรมในการบริหาร (5) เอกสารประกอบหลักสูตรครบถ้วน (6) นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษาหลากหลายเพียงพอ (7) งบประมาณสนับสนุนเพียงพอ (8) ผู้ปกครองและชุมชนให้การสนับสนุนด้านทรัพยากรเพื่อพัฒนาการศึกษา 2) ด้านกระบวนการ ความคิดเห็นของข้าราชการครู ต่อคุณภาพการศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาด้านกระบวนการ อยู่ในระดับปานกลาง มาตรฐานที่มีคุณภาพสูงสุด คือ มีการจัดบริการสิ่งต่าง ๆ ที่ส่งผลต่อการเรียนรู้และพัฒนาบุคลิกภาพของผู้เรียนมาตรฐานที่มีค่าเฉลี่ยต่ำ คือ มีการจัดการเรียนการสอนที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพตัวชี้วัดที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ของแต่ละมาตรฐานด้านกระบวนการมีดังนี้ คือ(1) การบริหารมีความสะดวกรวดเร็วตรวจสอบได้ (2) ปรับหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น (3) การวิจัยในชั้นเรียน (4) กิจกรรมการเรียนการสอนหลากหลายเหมาะสมกับธรรมชาติของผู้เรียน/นำภูมิปัญญาท้องถิ่น เทคโนโลยีและสื่อมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอน (5) จัดสาธารณูปโภคเพียงพอ มีระบบสุขาภิบาลและการรักษาสภาพแวดล้อม (6) นิเทศติดตาม ประเมินผล สนับสนุนการพัฒนาครู (7) ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย วางแผน และประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา

ทิพวรรณ นันตระกูล (2544 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจของนักศึกษาที่เข้าศึกษาต่อในหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องระดับปริญญาตรี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นผู้จบมาจากสถานศึกษา ของรัฐบาลและมีระดับคะแนนเฉลี่ยสูง มีความตั้งใจและมีความรักในอาชีพครู โดยมีความคาดหวังจากการเรียนว่าจะสามารถพัฒนาทักษะและบุคลิกภาพได้อย่างถูกต้องเหมาะสม จะได้รับความรู้ในวิชาที่เรียนมาและสามารถเรียนต่อในระดับที่สูงได้หลังจากจบการศึกษาแล้วจะมีความมั่นใจในการประกอบอาชีพและสามารถหาความรู้เพิ่มเติมได้อีก ทั้งเป็นการศึกษาที่ได้รับการยอมรับจากสังคม โดยนักศึกษาจะตัดสินใจเลือกเข้าศึกษาต่อด้วยตนเอง เพราะมีความคิดเห็นว่ามีทักษะและมีความสามารถพิเศษที่ควรได้รับการสนับสนุน ทำให้มั่นใจว่าจะสามารถทำคะแนนได้ดีในสาขาที่เลือก

ประคุณ ปริพันธ์ทวินันท์ (2545 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตพื้นที่สภวิทยาเขต บรมราชชนนี 1 กรุงเทพมหานคร จากกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตพื้นที่สภวิทยาเขตบรมราชชนนี 1 กรุงเทพมหานคร จำนวน 327 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานเข้าเรียน คือ 1) ด้านคุณภาพ ได้แก่ ครูให้ความรักและเอาใจใส่สนใจ ความเป็นอยู่ของ

นักเรียน 2) ด้านทำเลที่ตั้ง ได้แก่ การเดินทางจากบ้านมาโรงเรียนสะดวก 3) ด้านค่าใช้จ่าย ได้แก่ โรงเรียนมีการควบคุมราคาอาหารกลางวันให้เหมาะสม 4) ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ได้แก่ โรงเรียนมีระบบติดต่อกับผู้ปกครองทันที เมื่อนักเรียนมีปัญหา

ณ.มาตร เปี่ยมสุวรรณ (2546 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัจจัยของผู้ปกครองในการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเปี่ยมสุวรรณวิทยา เขตภาษีเจริญ กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองของนักเรียน จำนวน 285 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยในการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเปี่ยมสุวรรณวิทยา เรียงตามลำดับ คือ คุณลักษณะของครู การจัดการเรียนการสอน ผลสัมฤทธิ์ด้านต่างๆ ของนักเรียน ความสัมพันธ์ของโรงเรียนกับชุมชน อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมของโรงเรียน กิจกรรมของโรงเรียน ความปลอดภัยในโรงเรียน และการให้บริการด้านต่างๆ ของโรงเรียน

บุญกร กรพิทักษ์ (2546 : บทคัดย่อ) ได้วิจัย เรื่อง ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกรพิทักษ์ศึกษา เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร จากกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนกรพิทักษ์ศึกษา ระดับชั้นก่อนประถมศึกษา ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2545 จำนวน 716 คน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ผู้ปกครองใช้เป็นเกณฑ์การตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนโรงเรียนกรพิทักษ์ศึกษา สามารถเรียงลำดับความสำคัญได้ดังนี้

1. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม สภาพของอาคารเรียนและอาคารประกอบ มีความมั่นคงแข็งแรง มีอากาศถ่ายเทสะดวก และโรงเรียนสามารถรักษาความสะอาด และควมมีระเบียบเรียบร้อยได้เป็นอย่างดี

2. ด้านค่าธรรมเนียมการเรียน โรงเรียนจัดกิจกรรมประสบการณ์พิเศษต่างๆ เช่น คอมพิวเตอร์ ว่ายน้ำ อีเลคโทน โดยไม่เก็บค่าใช้จ่าย โรงเรียนมีการจัดการผ่อนชำระค่าเล่าเรียนให้ผู้ปกครองเมื่อมีเหตุผลและความจำเป็น

3. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการ ความปลอดภัยของนักเรียน การจัดระบบและเจ้าหน้าที่ดูแลความปลอดภัยของนักเรียน การตรวจเช็คการเข้าออกของบุคคลภายนอก การจัดเจ้าหน้าที่บริการความสะดวกแก่ผู้ปกครอง

4. ด้านบุคลากร ผู้บริหารมีความเอาใจใส่ให้การดูแลนักเรียน และผู้บริหารมีความสามารถในการบริหารโรงเรียน

5. ด้านวิชาการ การให้การบ้านและแบบฝึกหัดแก่นักเรียนสม่ำเสมอ การสอนภาษาอังกฤษตั้งแต่ชั้นอนุบาล 1

ปริญญา บุญเลิศล้ำ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจเลือกศึกษาต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง โรงเรียนศรีธนาพาณิชยการ เทคโนโลยี เชียงใหม่ พบว่า โดยภาพรวมทั้ง 5 ปัจจัยเป็นปัจจัยที่เกี่ยวกับการตัดสินใจในระดับมาก เมื่อพิจารณารายปัจจัยพบว่า ปัจจัยด้านเกียรติยศ ชื่อเสียงของวิชาชีพและสถาบัน ด้านความคาดหวังในการศึกษาต่อหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และด้านความคาดหวังในการประกอบอาชีพและรายได้ เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจระดับมาก ส่วนปัจจัยด้านความถนัดและเหตุผลส่วนตัว และด้านสังคมและเศรษฐกิจของครอบครัว เป็นปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับการตัดสินใจในระดับปานกลาง

ไตรรงค์ อนันตนิติเวทย์ (2548) ได้ศึกษาเรื่อง ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จังหวัดเพชรบุรี กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้ปกครองนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนเบญจมเทพอุทิศจังหวัดเพชรบุรี สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพชรบุรี เขต 1 จังหวัดเพชรบุรี จำนวน 200 คน ผลการวิจัยพบว่าผู้ปกครองให้น้ำหนักการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนระดับมากที่สุดด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม เป็นลำดับแรก รองลงมาระดับมากด้านชื่อเสียงของโรงเรียน ด้านคุณภาพการเรียนการสอน ด้านการปกครองนักเรียน ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและด้านค่าใช้จ่ายระหว่างการศึกษาตามลำดับ

1. ด้านชื่อเสียงของโรงเรียน พบว่าผู้ปกครองให้น้ำหนักการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียนอยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนที่มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของชุมชน เป็นลำดับแรก รองลงมาผู้บริหารมีความรู้ความสามารถ มีผลงานเป็นที่ประจักษ์ และโรงเรียนมีนักเรียนที่จบการศึกษาสามารถสอบเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยได้ เป็นจำนวนมาก และโรงเรียนมีนักเรียนเป็นนักกีฬาตัวแทนของจังหวัด

2. ด้านคุณภาพการเรียนการสอน ผู้ปกครองให้น้ำหนักการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียน อยู่ในระดับมากที่สุด ได้แก่ โรงเรียนที่มีสื่ออุปกรณ์การเรียนการสอนที่ทันสมัย ครูมีความรู้ความสามารถด้านวิชาการ ส่วนนักเรียนมีความสามารถในการคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาได้

3. ด้านการปกครองนักเรียน ครูประจำชั้นดูแลเอาใจใส่นักเรียนอย่างดี โรงเรียนมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนโรงเรียนมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพ ส่วนครูเปิดโอกาสให้นักเรียนมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นเกี่ยวกับการดูแลช่วยเหลือเพื่อน

4. ด้านค่าใช้จ่ายระหว่างการศึกษา โรงเรียนจัดทุนการศึกษาให้กับนักเรียน โรงเรียนไม่เรียกรายหรือขอรับบริจาคบ่อยๆ และโรงเรียนเก็บค่าเล่าเรียน

5. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ผู้ปกครองให้นำหน้าการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าเรียน ได้แก่ สภาพแวดล้อมของโรงเรียนไม่อยู่ใกล้แหล่งอบายมุข โรงงาน ชุมชนแออัด เป็นลำดับแรก รองลงมาเรื่องการมีบรรยากาศเอื้อต่อการเรียนการสอน และโรงเรียนมีอาคารสถานที่เพียงพอในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และโรงเรียนมีระบบป้องกันอัคคีภัย มีอุปกรณ์ดับเพลิงอยู่ในสภาพใช้งานได้

6. ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ผู้ปกครองชุมชนและองค์กรต่างๆ สนับสนุนการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน การประชาสัมพันธ์กิจกรรมของโรงเรียนต่อชุมชนอย่างสม่ำเสมอ ส่วนโรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามาใช้อาคารสถานที่จัดกิจกรรมต่างๆ

สมิต แดงอำพันธ์ (2548:บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานศึกษาต่อ ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนหัวหินวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ใช้การวิจัยเชิงสำรวจ จากกลุ่มตัวอย่าง ที่เป็นผู้ปกครองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนหัวหินวิทยาลัย จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ปีการศึกษา 2547 จำนวน 154 คน พบว่า

1. ผู้ปกครองตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความสัมพันธ์กับนักเรียน โดยเป็นพ่อแม่ คิดเป็นร้อยละ 90.91 ผู้ปกครองส่วนใหญ่สำเร็จการศึกษาต่ำกว่าปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 51.95 ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพรับราชการหรือเป็นพนักงานรัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 42.86 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนของผู้ปกครอง ส่วนใหญ่มีรายได้ 10,001 – 30,000 บาท คิดเป็นร้อยละ 53.25

2. ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตรหลานศึกษาต่อระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ในโรงเรียนหัวหินวิทยาลัย ทั้ง 7 ด้าน โดยรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้ปกครองให้นำหน้าการตัดสินใจด้านอาคารสถานที่มากเป็นอันดับหนึ่ง รองลงมาด้านวิชาการ ด้านการบริหาร ด้านบุคลากร ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ด้านการบริหารจัดการ และด้านกิจการนักเรียน ตามลำดับ

3. ผลการทดสอบพบว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษา อาชีพ และฐานะทางด้านเศรษฐกิจต่างกัน มีปัจจัยการตัดสินใจในการส่งบุตรหลานศึกษาต่อระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนหัวหินวิทยาลัยไม่แตกต่างกัน

จรรยา ภูมิสุทธิกุล (2549 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลาน เข้า เรียนในโรงเรียนบูรณวิทย์ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างที่ผู้ปกครองนักเรียนที่กำลังเรียนอยู่ในโรงเรียน จำนวน 304 คน ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้ปกครองที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 53.9 อาชีพรับจ้าง/ ลูกจ้าง ร้อยละ 37.8 ระดับการศึกษาของผู้ปกครองปริญญาตรีหรือเทียบเท่า ร้อยละ 34.9 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนอยู่ระหว่าง 10,000 – 20,000 บาท ร้อยละ 44.4 และระดับชั้นของนักเรียนในความปกครองอยู่ระหว่าง ป.1 – ป.3 ร้อยละ 40.1

2. ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครอง ในการส่งบุตรหลานเข้าเรียนในโรงเรียนบูรณวิทย์ เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม มีน้ำหนักการตัดสินใจระดับมาก โดยน้ำหนักการตัดสินใจระดับมาก อันดับ 1 ด้านบุคลากรของโรงเรียน รองลงมา ด้านค่าธรรมเนียมการเรียน ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกและการบริการและด้านวิชาการ ตามลำดับ สำหรับด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อมมีน้ำหนักการตัดสินใจระดับปานกลาง เป็นอันดับสุดท้าย

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่าผู้ปกครองที่มี เพศ อาชีพ ระดับการศึกษา รายได้ ระดับชั้นของนักเรียนในความปกครองต่างกันมีปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองในการส่งบุตร

ชอบ ชินนะประภา (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การตัดสินใจของผู้ปกครองที่มีต่อการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาใน โรงเรียนวัดแจ้งศิริสัมพันธ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา นนทบุรี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนวัดแจ้งศิริสัมพันธ์ตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษาถึงระดับประถมศึกษา ปีการศึกษา 2548 จำนวน 268 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า การตัดสินใจของผู้ปกครองที่มีต่อการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาใน โรงเรียนวัดแจ้งศิริสัมพันธ์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก อยู่ในระดับมากที่สุดเพียงด้านเดียวและมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านบุคลากร เน้นเรื่องครูฝึกฝนให้นักเรียนเป็นผู้มีระเบียบวินัยและกิริยามารยาท เรียบร้อย ส่วนด้านวิชาการ เน้นเรื่องจัดให้มีการสอนคอมพิวเตอร์ ด้านกิจการ นักเรียน เน้นเรื่องครูดูแลเอาใจใส่ให้นักเรียนสม่ำเสมอ ด้านอาคารสถานที่ และสภาพแวดล้อม เน้นเรื่องโรงเรียนตั้งอยู่แหล่งที่สะดวกในการคมนาคม และด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เน้นเรื่องมีเอกสารข่าวสารติดต่อกับผู้ปกครองสม่ำเสมอ

ศุริยา เสียงเย็น (2550: บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียนในการส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อโรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ เป็นผู้ปกครองนักเรียนประจำ โรงเรียนสิรินธรราชวิทยาลัย จังหวัดนครปฐม ระดับช่วงชั้นที่ 3 และช่วงชั้นที่ 4 ในปีการศึกษา 2549 จำนวน 272 คน ผลการวิจัย พบว่า ปัจจัยที่ผู้ปกครองใช้เป็นเกณฑ์การตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อโรงเรียน โดยเฉพาะเรื่องที่โรงเรียน อยู่ในพระบรมราชูปถัมภ์ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาสยามบรมราชกุมารี ด้านการ

ประชาสัมพันธ์ ด้านวิชาการ ด้านกฎระเบียบวินัยของโรงเรียนและหอพัก ด้านบุคลากร
ด้านสวัสดิการสิ่งอำนวยความสะดวกและค่าใช้จ่าย และด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ใน
ส่วนของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับผู้ปกครอง ได้แก่ ด้านความต้องการของผู้ปกครองและด้านสถานะ
ของผู้ปกครอง โดยผลการเปรียบเทียบปัจจัยการตัดสินใจของผู้ปกครองนักเรียน พบว่า ภูมิหลัง
ของผู้ปกครอง ที่มีเพศ ระดับการศึกษา รายได้และระดับชั้นของนักเรียนในความปกครองที่ต่างกัน
มีการตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีการ
ตัดสินใจส่งบุตรหลานเข้าศึกษาต่อแตกต่างกัน อย่างนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในส่วนของ
ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ พบว่า ผู้ปกครองเสนอแนะให้โรงเรียนพัฒนาและปรับปรุงโรงเรียน
ในด้านอาคารสถานที่และสภาพแวดล้อม ด้านวิชาการ และด้านกฎระเบียบวินัยของโรงเรียนและ
หอพัก

Prince of Songkla University
Pattani Campus